

Déliláb

DECSZÉCH
GYM-
TAR

20
FILLÉR

526,396

Héli Finbenzeller

*"Táncol a színház" című
Tánc- és Operaballet
(1934-35)*

RÁDIOMŰSOR
NOVEMBER 9-TŐL 13-IG

Szeleczy Zita
és Szilassy László

Fővárosi
Operettszínház :
„Mária főhadnagy“
(Műrei jelsz.)

XVI. 4

M

bele a
désbe
vészet
volt a
és hol
szemű
időtlen
konstr
negye
gekkel

sággá
lélteth
iramát
Párizs
filmelő
hosszú
grafein
adáson
Harmi
babona

rövid
ma má
megfel
tempól
nok, c
ból sz
dés és
és társ
életjel
alkotás
lüket

Délibáb

Színházi hetilap

Felelős szerkesztő:

BIBÓ LAJOS

Szerkesztő:

DÁLOKY JÁNOS

Megjelenik minden szombaton

Nyolcvan éves Lumière

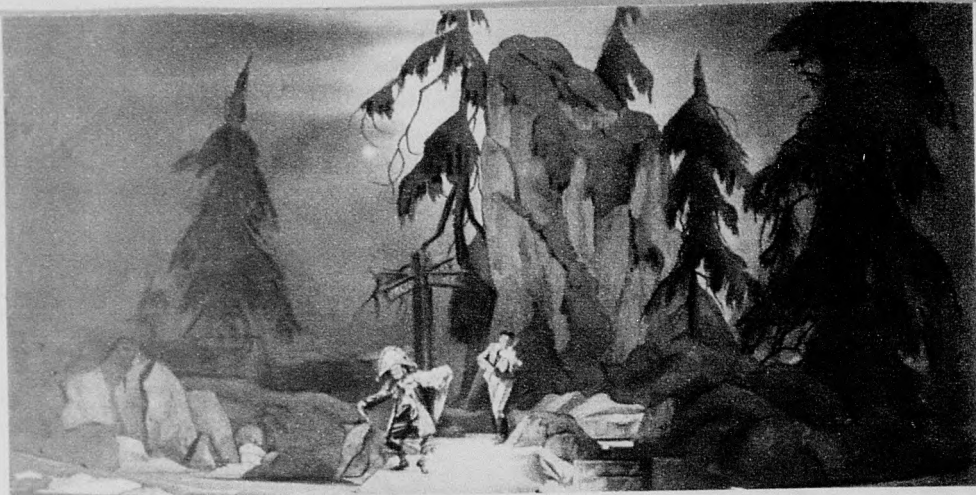
A FILM FELTALÁLÓJA

Nincsen még egy művészeti ág, amely olyan utólérhetetlen hatással dobbant volna bele az életbe, mint a film. Az emberi társadalom kulturális erői és törekvései a fejlődésbe mintegy forradalmilag dobták be a filmet s a korszellem mindenben kedvezett művészeti és technikai tökéleteseződésének. A film „jött, látták és győzött!” A korszellem volt a film dajkája, nevelője és egyetlen reklámfőnöke, ezért lett a film a ma, a holnap és holnapután művészete. A film születése és kialakulása, megizmosodása jóformán a szemünk előtt történt. Míg a többi művészet eredete szinte meszeszerű távolságba, az időtlenség messzeségébe vész és csak tökéleteseződésük egyes állomásait kísérhetjük rekonstrukciók alapján úgy ahogy figyelemmel, ezzel szemben a film a múlt század utolsó negyedének szülötte. Az út tehát, amelyen a technikai találmányból az életet új szépségekkel gazdagító művészetté fejlődött, lépésről-lépésre követhető.

Szinte csodálatos, hogy az átütőerejű művészetté nemesedett és ipari hatalmasággá erősödött film feltalálója csak nyolcvanéves. Ennél az adatnál semmi sem szemléltetheti jobban a negyvenhét éves *multra* visszatekintő film fejlődésének nagyszerű iramát. A nevezetes dátum 1895. december 28. Ekkor tartották a Lumière-testvérek Párizsban a Boulevard des Capucines 14. számú házában az első, tulajdonképeni nyilvános filmelőadást. Gépüket „La Cinematograph”-nak nevezik, egy-egy filmjük 8—10 méter hosszúságú. (A cinematograph elnevezést két görög szóból alkották: kinema = mozgás, grafain = írni.) A Lumière-testvérek várakozáson felüli sikert arattak ezen az első előadáson, amely a film első tétova lépése volt a hamarosan beköszönő világsiker felé. Harmincöt év múlva már a hangosfilm indul hódító útjára, amelyen lenyűgözi, megbabonázza az egész világot.

Negyvenhét év! Milyen parányi idő az emberiség életében. És mégis ez alatt a rövid idő alatt a filmművészet teljesen hozzákapcsolódott az emberiség életéhez. A film ma már — habár részleteiben sokszor hibáztható — eredményileg mégis hiánytalanul megfelel a keményen reális, de emellett józanon romantikus mai ember valóságához és tempóhoz szokott életfelfogásának. A film művészeti és technikai lehetőségei határtalanok, csak egyéniségek, tehetségek kellene hozzá. Ha hozzáértők munkájából, tehetségéből születik meg egy-egy filmalkotás, akkor a film valóban azzá lesz, aminek a fejlődés és a haladó emberiség kívánta: korszerű művészetté, a maga kulturális, erkölcsi és társadalmi velejáróival. Azzá lesz, aminek lennie kell: a modern kor nélkülözhetetlen életjelensége, a ma emberének igazi művészete, amely az életet utólérhetetlen művészeti alkotásaiban jeleníti meg. Hiába minden gáncsoskodás, a film ma már egy ritmusban lüktet idegeinkkel, mint álmainknak, vágyainknak és életünknek utólérhetetlen kifejezése.

DÁLOKY JÁNOS

Gáspár elhúzza a gazdag ember nótáját (Hámory, Maleczky)

Varázshegedű

Évek óta esedékes Operaházunkban Werner Egk „Varázshegedű” című daljátékának bemutatása. A fiatal német muzsikusz nevét már előző alkotásainál szárnyára kapta hazájában a hír és az elismerés, melyet zenéjével aratott, kétségtelenül igazolt és megérdemelt. A zenebarát magyar közönség felfokozott várakozással tekintett Werner Egk művének bemutatója elé, annál is inkább, mert kíváncsi volt arra az új német muzsikára, mely a hangyalló európai operazene terén egy új opera-renaissance-ot igyekszik teremteni. Nos, ez a várakozás mindenben beváltotta a hozzáfűzött reményeket. A „Varázshegedű” az

utóbbi tíz esztendő egyik kétségtelenül leg-sikerültebb operaalkotása.

Werner Egk nemcsak mint muzsikusz mutatkozott be ezzel a színes, csillogó humorral átszőtt kis remekművével. Andersen Lajos meseszövegéhez társulva maga írta az opera szövegkönyvét is, amelynek nem kis része van a sikerben. Gáspár, a kalandvágyó szolga-legény remek mesealak s varázshegedűjének története mintha egyenesen arra született volna, hogy dalmű legyen belőle. A mese során egymást követik a legszínesebb, legmozgalmasabb jelenetek. Gáspár varázshegedűjével meghódítja a világot, a zsigori gazdag reumas esontjait vidám hopszpolkára ingerli, a gyönyörű grófnő szívét maga felé fordítja és főleg az aranyakat bűvöli hamelni patkányfogóként magához hegedűjével. Persze a dicsőségnek ára van. Ha megölel egy lányt, vége a hegedű bűvös hatalmának. Gáspárunk hiába hessegeti magától a szerelmet, beleesik a csók-kelepébe és máris vége a varázsnak, a dicsőségnek. Viszik is az akasztója alá. Ott áll szegény a piros hajnalban rémítő akasztója mellett, a hurok már majdnem a nyakán, amikor Kuperus, a varázsló megkönyörül rajta. Még egyszer markába nyomja

Gáspár és szerelmese (Osváth Júlia, Hámory Imre)

a hegedű
kezd mu
alatti n
Táncra
láncolna
beli né

Kuperus
átadja a
hegedűt
(Koréh,

tos, hog
maga o
látogató
nincs e
ragadna
damságy

A bűv
ikertestv
várvány
üditően
fiatalos
melodiá
ral, sze
egymást
logó, sz
mesterfe
muzsik
habár k
állítja
tapaszt

Ahonna
(Osváth

a hegedűt és Gáspár mámoros boldogsággal kezd muzsikálni rajta. Hát ennek a bitófa alatti muzsikának meg is lesz a halása. Táncrea kerekedik a hóhér, felkapott paláttal táncolnak a tekintélyes bírák, táncol a mesebeli nép a poroszokkal együttesen és biz-

replők csaknem valamennyien megállták a helyüket. Hámory Imre a varázshegedűs Gáspár szerepében nemcsak mint énekes, hanem mint színész is elsőrangú. Remek humorérzékével valóságos Till Eulenspiegel varázsolt elénk. A két nő főszereplő, Osváth Júlia és Orosz Júlia külön formában, illuziókeltő szépséggel, a nehéz részekben is biztonságos énekkultúrával aratott sikert. Koréh varázslója orgonazengésű basszusával a legszebb perceket jelentette a színpadon. Szabó Miklós vidám, groteszk figurája egyéni színfolt volt az együttesben. Maleczky Oszkár külön elismerést érdemel. A kórus pontosan, az állagossal lelkesebben szerepelt. A táncok betanításáért Nádasi Ferencet illeti dicséret. Az előadás élményszerű nagy eseménye Fülöp Zoltán fantasztikusan szép színpadképe. A világűr csillagos messzesége a második képből európai méretekkben is páralan. Ezek a díszletek mindenben elérik Werner Egk muzsikájának bravuros, magas színvonalát. Nádasy Kálmán remek rendezése nagyszerű lendülettel vitte végig az előadást; ötletes, szellemes, nagyvonalú, a mese minden értékét kihozta. A kitűnő előadást Berg Ottó vezényelte s pálcája alatt az érdekes muzsika minden színe, ragyogása érvényesült. György László

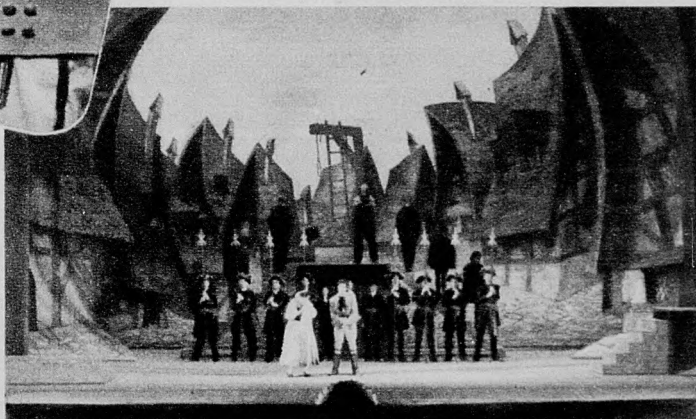

Kuperus átadja a varázshegedűt a legénynek (Koréh, Hámory)

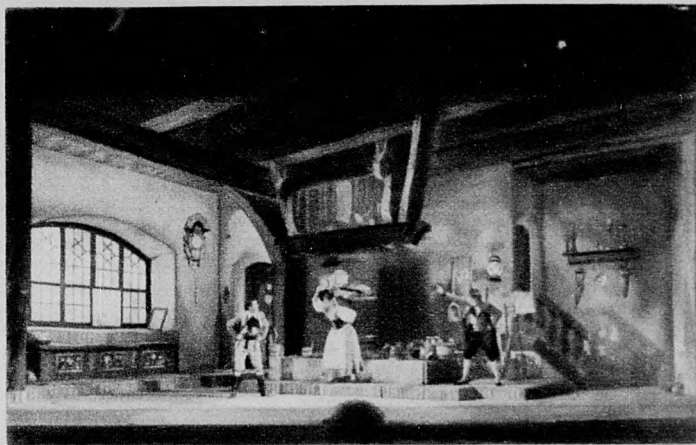
tos, hogy táncrea kerekedni maga a nagyságos operalátogató publikum is, mert nincs ember, kil magával ne ragadna ekkora sodra a vídamságnak.

A bűbajos mesének édes ikertestvére Werner Egk szívvárványszínekkben ragyogó, üdítően friss, kamaszosan fiatalos muzsikája. Tele van melódiával, ötlettel, humorral, szellemmel ez a zene és egymást követik benne a villogó, szípkázó hangszerelés mesterfogásai. A fiatal német muzsikus hallatlanul hálás, habár kemény feladatok elé állítja az énekest és örömmel tapasztalhattuk, hogy a sze-

Ahonnán Gáspár elindult (Osváth Júlia, Hámory Imre, Fodor János)

Gáspár a vesztőhelyen (Osváth Júlia, Hámory Imre)

Mezítláb a Karrier felé!..

Előadás arról, hogy hogyan lett a makói mezítlábás centercsatárból Páger Antal

Páger Antal, a nemzeti gondolat jegyében megújuló magyar film erőshítű és páratlan alakítóképeségű művésze, kolozsvári vendégszereplésén kívül, mint előadó is bemutatkozott a kieneses város közönségének.

A Magyar Ujságírók Egyesülete Erdélyrészi Tagozatának első irodalmi estjén fellépett Páger Antal is. Percekig tartó taps fogadta a fellépő művészt, aki szokványos „előadás” helyett egy nagyon mélyértelmű, közvetlen hangú „csevegéssel” szerepelt.

Páger Antal „csevegésének” legszebb részét az alábbiakban adjuk:

— Nagyon régen, nem árulom el, hány éve, csak annyit, hogy tízéves koromban Makó városában egy gyönyörűségesen hatalmas palotában laktunk. Nem szándékom önöket félrevezetni, elárulom, az említett palota a magyar királyi pénzügyigazgatóság volt. Ott éltem szüleimmel. Apám ugyanis a pénzügyigazgató... mellé... beosztott altiszt volt. Hölgyeim és uraim. Mindenkinek van valami kedves kimagasló emléke a gyermekkorából. Nekem a legmarkánsabb emlékem a palota. Igen, a Palota. Én még ma is így hívom: a Palota.

A Palota a Szent János-léren állott... Szent János-lér... mennyi emlék rohan felém... kápolna... akác-ják... szabályos háromszögletű tér... és a háromszög sarkában a Palola... lakkipős, fehérzoknis kis lábak rúgják a futball... és odébb, két kis mezítelen láb... álldogál... az én két kis mezítlábam... Emlékszem, nem

szívesen álltak... de a lakkipők azt mondták, nem játszhatnak... mert a lakkipők könnyen letapossák az ilyen mezítelen lábakat. Uram, bocsás, én akkor azt hittem szentül, hogy szégyelnek velem, a szegény hivatalszolga fiával játszani... Akkor így gondolkoztam, sőt magam is szégyeltem kicsit azt, amire ma a legbüszkébb vagyok. Egy olyan, mezítláb-komplexum-féle volt bennem kialakulóban... Ma már bölesen meg tudom állapítani, hogy semmi sem fontos. hiszen mindannyian — Önök is — egyszóval mindannyian mezítláb szoktunk születni... csak az egyiknek hamarabb, a másiknak később kerül a... cipő a lábára.

Ott álltam a Szent János-léren, sajjó szívvel néztem a meccset... Egyszerre csak a Palota kapujából édesapám hangja hallatszolt, — Tóóóni!... ide gyere!... Oda szaladtam... Apám kezében egy papírból kivágott féltalpmintát tartott... Ja, igen!... elfelejtettem megmondani, édesapám eredetileg csizmadiamester volt... Itt a minta, szaladj Löwingerhez, mondd meg neki, jó sűrű, vékony talpat adjon!”

Édesapám minden szava erőlyesen és röviden patlogott. Megtanulta a parancsolás módját, hiszen, mint mondtam, hivatalszolga volt, sokan, nagyon sokan parancsoltak neki. Ő nekem parancsolt...

Csaltozva vittek a kis mezítlábaim. Nekik én parancsoltam. Csaltozó talpaim szinte ütemesen verték ki a parancsomat:

„Mindjárt végei ér a meccs,
hoggha két láb nem sietsz.”

Löwinger jó sűrű, vékony talpat adott. Visszafelé a püspökkert előtt egy sorsjeggyel kezdtem rugdosni... egyszer csak... már a gimnázium előtt látom, hogy nem olyan egyszerű sorsjegy az. Felveszem, kisimítom — az volt rángomatva: Száz korona. Megfordítottam... Ott meg az állt: Hundert Kronen... Én nem voltam ijedős kis fiú, de ez a dolog nagyon szívenyűtött... ugyanis a mi családunkban nem egy százas, de még egy tízes sem igen láttunk egytagban.

Lábaim szinte meg sem várták parancsomat... Mintha puskából löttek volna ki. Egyenesen a nappaliba szaladtam és letettem a százkoronást a konyhaasztalra... Sohasem felejttem el, hogy lobbant fel családóm. A százas ott fekiüdt a viaszkos vásznon. Édesapám ott állott édesanyjammal — néztek a nagy vagyont. Atyám szeme rátévedt a lábamra. Láttam a szeméből, hogy máris kis lakkipői, zokniit varázsolt rájuk, kis kantáros nadrág és kékeskös tornaing került a testemre... Édesapám azt mondta: a Jöisten küldte ezt a pénzt... én csak néztem őket... miért változtak így meg egyszerre?... Nagy csend után én szólaltam meg: „Édesapám, valaki ezt a pénzt elvesztette, vissza kell adni...” Utban voltam, apám kiküldött. Megálltam a Palota kapujában. Valami végzelszerű volt abban, hogy a rikkanes éppen akkor hozta a frissen nyomott Makói Ujságot és hogy szemem éppen arra a cikkekre tévedt, amelyiket hozzászoltak:... Kucsics Imre asztalosmester tanonca ma a püspökkert és gimnázium tájékán elvesztett egy százkoronást. Kérjük a megtalálót, juttassa vissza a károsultnak... Egy pillanatra még felémvillant apám arca, mikor a viaszkos vásznonról felkapott százkoronással elszaladtam... Mint a jítmeken, úgy ugrátnak

előttem
asztalos
arca, jü

Az

benne.

Ki

En

Ha

eszembe

tikusabb

a százk

Ap

szembe

Má

koronát

példás g

liszlessé

Mé

ténelem

meg, ha

Ja

János-t

Igy

lozsváro

val mé

még leh

szereket

Az

vész r

mutató

Beszélg
kiskap
(Fotof

előttem a képek... Üvegezett, verandából avanzsált irodahelyiség... előttem áll Kucses Imre asztalosmester... vörös kefehaj... még veresebb nagy bajusz... az egész ember vörös volt... arca, füle, orra... ahogy néztem, hirtelen az villant át rajtam, hogy egy róka áll előttem...

— Ki vagy te, kisfiam? — kérdezte, mikor átnyujtottam neki a százkoronást.

— Páger Antal — mondtam.

— Páger Sándor csizmadia fia?

— Az.

— Derék ember vagy, kisfiam, mindig ilyen becsületes légy, akkor boldogulni fogsz az életben. Aztán odahívott az íróasztalához. Régi, divaltjammult, faragott kis íróasztal volt.

— Ülj ide. — Ölébe ültetett.

— Húzzad ki ezt a fiókot... — Kihúztam. Egy régi, kopott kubahézag doboz feküdt benne.

— Na, nyisd ki...

Kinyitottam... rengeteg aranypénz volt benne, csupa tízkoronás arany.

— Na, kisfiam, vedd ki egyet és soha ne felejtsd el ezt a napot.

En ezt a napot soha nem felejtettem el.

Hazafele menet nagyon gazdagnak éreztem magamat a markombaizzadt arannyal. Az jutott eszembe, hogy mégse a rókához hasonlít az öreg. Mielőtt még megtaláltam volna a világ legszimpatikusabb állatát, újra a nappalimban állottam és teteltem a kis aranyat az üres viaszkos rázsonra, a százkoronás helyére.

Apám keze a fejemre tévedt. Arcát nem láttam. Valami titkot írhatott ki rá, mert elfordította — vagy talán, mert könnyezett — de kezén át éreztem, hogy nagyon büszke rám. Édesanyám szembe velem őszintén, leplezetlenül sírt...

Másnap a Makói Ujságból a következőket olvashatták a makóiak: „A tegnap elveszett száz koronát Páger Sándor példás gondolkodású Antal nevű fia megtalálta és azt vissza is adta. A példás gondolkodású legényke jutalmul egy kis aranyat kapott, de legnagyobb jutalmát a maga tisztességében fogja megtalálni”.

Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim, itt meg is érkeztem újra oda, ahonnan ezt az én kis történetemet elindítottam, az ujsághoz, a nyomtatott betűkhöz. Ez ugyan nem az első oldalon jelent meg, hanem az utolsón és nekem mégis vezércikk.

Ja igen! Még mielőtt eltávozzom innét, meg kell mondanom, hogy a következő napon a Szent János-téren, úgy mezítlábasan, én lettem a centercsatár...

Igy „csevegett” Páger Antal Kolozsvárott és közvetlen megnyilatkozásával még jobban egybeforrott — ha ez még lehetséges — a kolozsvári közönség szeretetével.

Az előadást követő napon a művész résztvett „A harmincadik” bemutatóján.

Beszélgetés a kiskapuban (Fotofilm f.)

Páger Antal és Mihályfi Béla igazgató a Nemzeti Színház előtt Kolozsvárott

Vasárnap dél van és november elseje. A nap úgy süt, mintha „fízelnének érte”. Nem akar belenyugodni, hogy a naptár téli szunyókálásra ítélte.

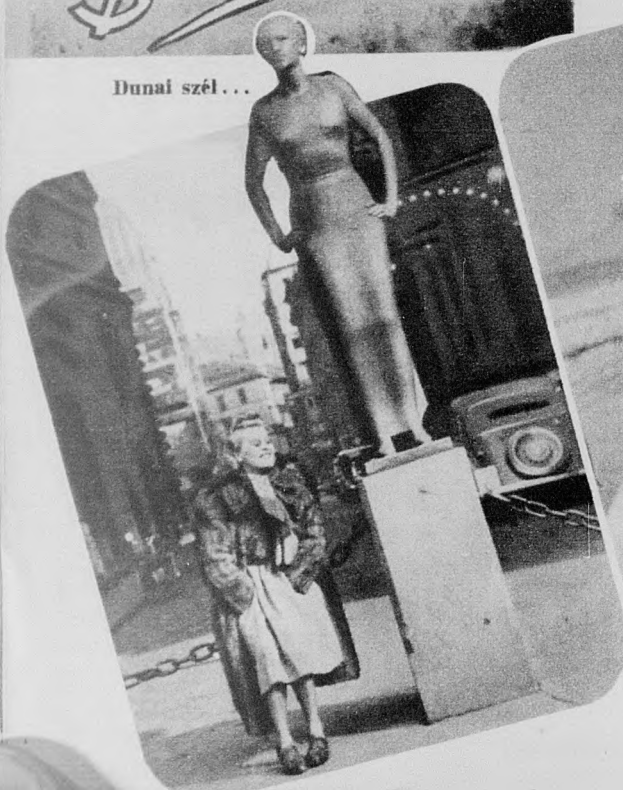
Az egyik dunaparti kávéház terraszán Dayka Margit szüresöli a feketét. Gyönyörű barna perzsabunda van rajta, hiszen itt az ősz, de csak úgy panyókára velve a vállon hordja, hiszen melegen süt a nap.

Mellé telepszünk s megrendeljük a feketét, a kabátot ledobjuk magunk mellé a székre.

— Már nem bírtam ki a szobában — meséli Dayka, mikor csodálkozunk, hogy ilyen korán a városban találjuk. — Ünnepnap mindig egy óráig szoktam aludni, mivel délután két előadásom van s jól ki kell pihennem magam. De ezt a napsütést nem lehet a szobában átlustálkodni. Még a Rózsadombon sem, mert ott most hidegebb a nap. De itt a Dunaparton? ... Csodálatos! ...

Alig beszélgetünk, csak a bőrünk szívja a napot. Dayka aranyzőke haja vakító-fényesen csillan néha a napsugárban, mint a homokszemesék a nyárdéli tengerparton. Hátradül

Dunai szél...

Őszi napsütés...

kissé a mosolygó
A gy
loghy
gyerek.
szemű,
gráfiára
mamája
— I
földön.
feljalom
nevet!
kezik a
Azta
állítás
folytat.
miatt a
képauc
—
mondja
rendeze
igazán
sikeréhe
munká
fogjuk
vészetbe
akik m
és a m
színüle
A n
mert d
Színhá

Margit kis keresztfáról, a „Fejes“-gyerekről beszél... (Mérei-felv.)

kissé a széken, félig legúnyja a szemét és mosolyog. Csak úgy magában, jókedvében.

A gyerek jut eszébe. A keresztgyerek, Balogh Péterke, a kis keresztfiú. A Fejesgyerek. Előveszi a képet. Mutatja. Huncutszemű, vidám fiatalember mosolyog a fotográfjáról. Mint a mamája. És mint a keresztmamája. S már mondja is Dayka:

— Ilyen aranyos gyerek nincs még egy a földön. Egyszer úgy is az lesz a vége, hogy felfalom a szeretetből. Látná csak, hogy nevet!... Olyan, mint a napsütés, belefeledkezik az ember.

Aztán egyebekről esték szó. Az aukciós kiállításokról, amelyeket Bajor Gizi után Dayka folytató. (Bajor Gizinek adóügyi nehézségek miatt állítólag abba kellett hagynia népszerű képaucióit.)

— Az első ilyen aukciós kiállítást — mondja Dayka — Molnár Róza képeiből rendezem. Fiotol, tehetséges festőművész, aki igazán megérdemli, hogy erkölcsi és művészi sikeréhez mellő anyagi siker is jutalmazza munkáját. A képeket a művész műtermében fogjuk kiállítani előkelő és vásárlóképes művészbarátokat hívok meg az összejövetelre, akik még hajlandók áldozni is a művészetért és a művészekért. Az első ilyen aukciót valószínűleg 29-én rendezem.

A nap tovább sül, de Dayka szedelőzködik, mert délutáni előadásra kell mennie a Vidám Színházba. (h. a.)

Dayka Margit a „tönk“ szélén...

A KULISSZA MÖGÖTT

Harsányi Zsolt, a Vígszínház igazgatója könnyebb lefojtását influenzán esett keresztül.

Szingei Merse Jenő kultuszminisztert a kaposvári Berzsenyi Társaság dísztaggá választotta.

Baksa Kató, a kítűnő fiatal énekesnő igen szép sikerrel szerepelt a rádióban (Fotóház felv.)

A Vígszínházban igen nagy sikerrel játsszák Bourdet „Esküvő” című darabját, melynek főszerepét Bulla Elma, Fényes Aliz és Ajtay Andor alakítja. Érdekes megemlékezni ezzel kapcsolatban arról, hogy a darab immár a második ezres jubileum felé közeledik a párizsi Michodiére-színházban. Érthető tehát a pesti siker is. Bourdet egyébként most fejezte be legújabb darabját, amelynek „Pere” (Apa) a címe, a főszerepeket pedig a párizsi bemutatón Yvonne Primtemps, Pierre Fresnay, Marguerite Deval és Pierre Laguey játssza.

Lánczy Margit nagyszabású előadást rendez november 18-án a Zeneakadémián. Pataky Jenő és Akom Lajos működik még közre a műsorban.

Németh Antal dr. körlevelet küldött szét a tagok között, melyben elrendeli, hogy a Don Carlos szereplői közül a próbák és az előadások tartama alatt senki sem filmezhet és semmilyen más fellépést nem vállalhat. Kijelenti a körlevél, hogy az igazgatóhoz hasonló kéréssel ne is forduljon senki.

Szörényi Éva, aki a Don Carlos egyik főszerepét játssza, néhány napig Pécsen vendégszerepelt.

A Magyar Művelődés Házában nagy sikerrel mutatták be a nemzetiszínházak az „Özveggy Karányóné”-t. Különösen Gobbi Hildának volt óriási sikere. Fent: Mészáros Ági és Szabó Sándor. Baloldalt: Ungváry László, Gobbi Hilda és Szabó Sándor

Ki nem emlékezik Harry Liedtkére, az első világháború utáni idők kedvenc német bonvivánjára? ... Évek óta azonban, mivel eredeti filmszerepköréből kiöregedett, alig hallottunk róla. Most kaptuk a hírt, hogy újra színpadon szerepel, még pedig Berlinben, a „Sophienlund” című darabban. Carsta Löck a partnere. Harry Liedtke öregedő poétát játszik.

A Gamma-gyár a múlt héten rendezte IV. Honvédhangversenyét (Orelly felv.)

Szily út” e Viktor Sándor vegkönyv író és fordítás Uja megjlt

Csiko Nusi kis ösz

Emlé Miklós ges író aratott „Hősök Az új darabot „Miller Vígszín

Jean francia reprezet „Renau Műjajr tragédia tartják atóját.

Az évadban éves m 1743-ba gotti Terézia kalmáré degszere Az ope nyelven mely ma is l

Szily út” cím

Szily Leontin „Keresztúton” című regényéből Bánky Viktor filmet rendez Dallos Sándor és Tóth Miklós szövegkönyve alapján. A kiváló író „Magányos sziget” című másik regényét, ami német fordításban is megjelent, az Uja megvásárolta és rövidesen megfilmesíti.

Csikós Rózi és Somogyi Nuszi a Kékesre utazott egy kis őszi pihenésre.

Emlékezetes, hogy Hubay Miklósnak, a fiatal, tehetséges írónak milyen szép sikert aratott a Kamaraszínházban „Hősök nélkül” című darabja. Az ifjú szerző a napokban új darabot fejezett be, melynek „Millennium” a címe és a Vígszínház mutatja majd be.

Jean Cocteau, a modern francia irodalom egy ik vezető reprezentánsa új darabot írt „Renaud és Armide” címen. Műfajra nézve az új darab tragédia és a közeljövőben tartják meg párizsi bemutatóját.

Az 1942—43-as színházi évadban a linzi opera 200 éves múltja tekinthet vissza. 1743-ban a híres olasz Minogotti operaegyüttes a Mária Terézia hódolatiünnepély alkalmával három operával vendégszerepelt a linzi vígadóban. Az opera szövegkönyvét olasz nyelven, Linzben nyomtatták, mely mint nyomdai ritkaság ma is látható a hamburgi vá-

A Forrás-nyomda alkalmazottai meleg ruhát gyűjtöttek a katonáknak

Sennye Vera és Várkonyi Zoltán Letraz: „Túlvilági feleség” című darabját próbálja

Major Tamás játssza Lucifer szerepét „Az ember tragédiája”-jában

rosi könyvtárban. Ettől az időponttól kezdődik a híres linzi opera története, mely a világháború kezdetéig nyúlik és amely 1938-ban ismét folytatódtott, úgyhogy a linzi opera 200 éves fennállásának új virágkorát éli.

Egy párizsi kiállítás a francia főváros színházi életét mutatja be a német megszállás óta. A kiállításon a négy állami színházon kívül, minden magánszínház részvesz.

A thorni német városi színház idei téli idényét, mint a német kelet Mozart-színpada, a Mozart-előadások jegyében akarja megtartani.

Szily Leontin, a „Keresztút” című film szerzője (Arlen felv.)

Örvös Lejos „Emlékezés Móricz Zsigmondra” címen felolvasást tart a kassai rádióban

Hans Meissner rendez

Hans Meissner

— Nincs olyan ember, aki ne élne szívesen Budapesten

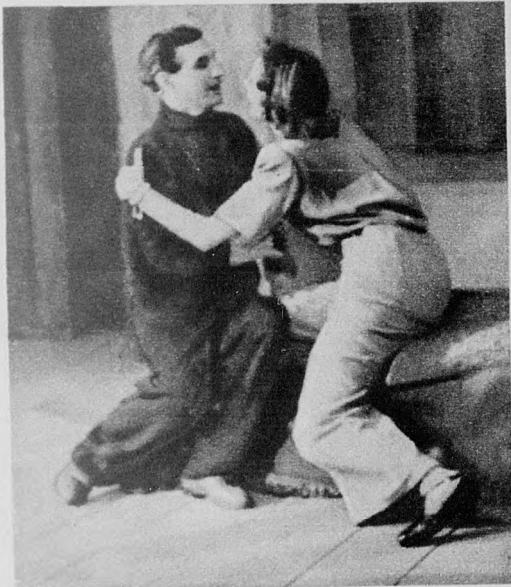
A frankfurti állami színházak főintendánsát, az emberábrázoló rendezőt, Hans Meissnert a „Don Carlos” házi próbáján kerestük fel. Együtt dolgozni vele és figyelni, hogyan rendez, szemlélnék, színésznek egyformán élmény. Pontosan kidolgoz minden jelenetet. Állandóan jár-kel színészei között, figyel, magyaráz, „előjátszik” és mindezt annyi közvetlenséggel, érzéssel teszi, hogy lehetetlen meg nem érteni azt, amit a szereplőtől kíván. Szív és lélek van minden szavában.

— A „háborúban hallgatnak a muzsák”, ismert közmondás, ha minden egyéb művészetben érzeteli is hatását — mondja, — nem lehet tétel a színház-kulturában. Bizonyítéka: a német-magyar színházi együttműködés — különösen az utolsó három év alatt, — ami eddig sok értékes sikert hozott. Meg kell említenem mindennekelőtt a magyar színészek kiváló teljesítményét az „Ős-Faust” németországi bemutatójával kapcsolatban. Sajtó és közhözség egyformán értékelték munkájukat. A jövő tervei? Szígligeti „Liliomfi”-ja a közeljövőben ugyanesak Frankfurtban kerül

előadásra, Németh Antal dr. rendezésében. Mielőtt Budapestre jöttem operát rendeztem. Nem érdektelen talán, hogy az éppen most Budapesten bemutatásra került „Varázshegedű” szerzője, Werner Egk, a fiatal német zeneszerző, az én felfedeztettem. 1936-ban, a „Varázshegedű” premierjén már tudtam, hogy Egk még sokat hallat magáról. Jóslatom bevált. A magyar színészekkel, akik most velem együtt a Schiller-drámán dolgoznak, nagyon meg vagyok elégedve. Vonatkozik ez mindenkire. Egészen kiváló Lukács Margit és Szabó Sándor. Ez a két fiatal művész hihetetlen erővel, készséggel hozza ki szerepéből mindazt az emberi érzést, lefojtott indulatot, ami a dráma feszültségéhez jóllel lenül szükséges. A próbán látottak alapján csak dicséret illeti őket. A Don Carlos pre-

Szabó Sándor, Meissner és Lukács Margit

Egy típkus Meissner-póz

mier napja: november 14. Eddig maradok Budapesten. Mondanom sem kell: szívesen, örömmel. Szerintem nincs is olyan ember a világon, aki nem szívesen élne a magyarok fővárosában. Én pedig itt — mondja mosolyogva, — már megszokott vendég vagyok. (M. V.)

Lukács Margittal próbálja a szerelmi jelenetet

Születési h
Vallás:
Névnapja:
Lekás:
Pérjézett,
Van-e gyerme
Hajszíne:
Magassága:
Sulya:
Kedvenc dar
Kedvenc fil
Ki fedezte
Mi volt els
Hol végezte
Mi akart or
Legkedveseb
Legszébb sz
Legszébb fi
Legszébb id
Kedvenc író
Kedvenc zen
Kedvenc vir
Kedvenc köl
Kedvenc tán
Kedvenc ruh
Kedvenc spo
Kedvenc áll
Kedvenc étel
Kedvenc cig

"Művésznő", szabad az iratokkat?!!

Kucsey Káris

Születési helye: Kecskemét
 Vallás: kat.
 Névnapja: október 8
 Lakás: Liszt Ferenc utca 1
 Férjhezvett, nő-c: elvált
 Van-e gyermeke: nincs
 Hajszíne: vörös
 Magassága: 162 cm
 Súlyja: 77 kg

Kedvenc darabja, amiben játszott: Leindler
 Kedvenc filmje, amiben játszott: még nem játszottam el
 Ki fedezte fel és hol kezdte pályáját: Miskolcon
 Mi volt első kiúró sikere: Események könyve
 Hol végezte iskoláit és hol élt fiatal korában: Regedán, kt. Erzsébet Leánygimnázium, F. J. Tudor utca
 Mi akart eredetileg lenni: átmeneti előadó
 Legkedvesebb szórakozása: előadás
 Legszívesebben színdarab, amit látott: A világ közepe
 Legszívesebben film, amit látott: Kambólián hölgy (Garbo)
 Legszívesebben könyv, amit olvasott: Márai: Magyarország
 Kedvenc írója: Márai Sándor
 Kedvenc zeneszerzője: Beethoven
 Kedvenc virága: brissantén
 Kedvenc költője: Leventyák
 Kedvenc tánc: nem táncolok
 Kedvenc ruházata: fehér, fekete
 Kedvenc sportja: úszás
 Kedvenc állata: macska
 Kedvenc étel: Turkományos, Krumpi kólóval
 Kedvenc cigarettája: ca és cigaretta?!

Ötthon a kandalló mellett

Kucsey Káris

A hitelesítő aláírás

Ezt a helyet
kihagyom,
amíg lesz
kedvenc
filmem

Legjobb
képem

Kedvenc
darabom-
ban a „Szín-
ház“-ban.

A HÉT FILMJEIRŐL

A DÉLIBÁB „KOCKÁS” KRITIKÁI

A DÉLIBÁB minden befolyástól mentes őszinte véleményt közöl a bemutatott filmekről. A filmeket a kocka pontjaival osztályozzuk. Minél jobb a film, annál több pontot kap. Hat pont a legjobb osztályzatot jelenti, egy pont a legrosszabbat. Kétszer hat pontot csak a legtökéletesebb filmeknek kaphat.

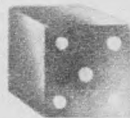
NEGYED-
IZIGLEN

Nagyvonalú
filmdráma

Kifejezetten propaganda-célra készült s mégis teljes művészi értékű, lenyűgöző hatású filmdráma. Hőse Keresztes István, volt tiszakövesdi gazda, aki a kommün alatt falujában direktóriumi elnök volt, azután Oroszországba került, Vinicában élt s amikor a várost a most folyó háborúban a magyar honvédek elfoglalták, a bolsevik rendszertől megundorodva, bűnbánóan jelentkezik a magyar parancsnoknál. Kegyelem útján hazatérhet vezetelni falujába. De hiabavaló a jószándék, a megbánás, a haza ellen elkövetett bűnért lakolni kell. A végzet kiméltelenül avatkozik bele az emberek sorsába s szembeállítja egymással az apát, a testvéreket. Patkós György, a szövegkönyv szerzője azért vártasolta a mesteri jeléptésű filmjáték mottójául az ótestamentumi mondást: „megbüntetem az apák vékeit a fiakban negyedziglen”. Öleles mesés-zűréssel bonyolítja és fejleszti a drámát, amelynek magja az, hogy az öreg Keresztes fia vilézől küzdő honvéd a magyar hadseregben, leánya pedig, aki Oroszországban született és bolsevik nevelést kapott, a GPU szolgálatában áll. A szövegkönyvíró és Farkas Zoltán, a rendező, találékonyan, ügyes beállításokkal érezteti a két világnézet közötti különbséget s olyan hatáson sorakoztatja a jól indokolt összeütközésekből alakuló helyzeteket, hogy sűrű lapokra készletli s gyakran megkönnyezteti a nézőletet. Ez természetesen néhány kitéző színész szívvel-lélekkel végzett munkája után tudja elérni. Hosszú Zoltán alakítása az öreg Keresztes szerepében megrendítő és felejthetetlen. Eszenyi Olga átéléssel, a drámai kifejezés gazdagságával eleveníti meg a bolsevik leányt, aki érthetetlenül áll a számára eddig ismeretlen, új világ esodája előtt. Nagy István, Mály Gerő, Szakács Zoltán, Sulyok Mária, Orsolya Erzsébet s a többiek egytől-egyjig a legjobbat nyújtják. Megrendülve néztük a nagyvonalú filmdráma egyes jeleneteit s mégis jellemő érzéssel, megnyugodva távoztunk az előadásról, az említett bibliai idézet folytatására gondolva: „... de megbocsátok azoknak ezerziglen, akik engem szeretnek”. (K.)

ALKALOM

Érdekes

A legújabb Karády-film ismét hosszú hetekre elveszi a bemutató film-színház műsorgondját. A főszerep „tetőtől-talpig” Karádynak való s érdekes, hogy a gyönyörű színésznővel most nem a „sors asszonyát” játszatják, hanem egy boldog, hű és szerelmes feleséget, aki minden körülmények között megőrzi asszonyi becsületét és boldogságát az anyaság szent érzésében találja. És ez a szerep is milyen jól illik Karádyra.

A mese középpontjában az „alkalom” áll, vagyis az a pillanat, mikor a körülmények „a tolvajt szülik”. A „tolvaj” itt egy esinos, fiatal mérnök képében mutatkozik, aki egy gyárigazgató családl életébe akar betörni és onnan a feleség becsületét akarja ellopni. A betérés azonban nem sikerül s az alkalom elmúlik.

Karádyn kívül Csontos Gyula jószágos öreg igazgatója és Somlay Artur férj-alakítása eseménye a filmnek, melyben rajtuk kívül Szilassynak van igen megérdemelt sikere. (H. a.)

EGY CSÓK
AZ ÉLET

Erotikus
filmjáték

Az ezertő országának csodálatos képei, a vadvirágos rétek, a holdvilágban ezüstösen csillogó falombok, fodrozó víztükrök panorámája pereg előttünk a Nobel-díjas regény nyomán készült finn filmben, amely a testvér nemzet falusi életébe enged bepillantást. Kiemelkedő értéke egy számunkra eddig ismeretlen fiatal színésznő, Regina Linnanheimo alakítása. Ez az érdekes szépségű művésznő a félénk, bátortalan leány kiszolgáltatottságának és a felébredő, újjongó szerelem erotikus elemeinek különös keverésével formálja meg Siljának, az árván maradt falusi cselédnek alakját, akinek szépsége kihívja a férfiak érdeklődését. Játékával felejteti, hogy a párbeszédek s néhány színész játékmodora előttünk túl naivnak tünnek fel. A finnek nem ragaszkodtak a regényhez hűségesen, mert a filmváltozat jórésztben a leány és legény szerettezése. A szövegíró, rendező és szereplők főként az erotikus vonásokat hangsúlyozták ki, holott Sillanpää gyönyörű regényében a leány árvaságának és halálos betegségének tragikus elemei dominálnak. (Kállay)

Brunni Löbel

Új fiatal filmszínésznő.
A magyar közönség a
„Tábori színház” című
Terra-filmben ismeri
majd meg

ÖT PERC A LEGFIATALABB ÖREGASSZONY ÖLTÖZŐJÉBEN

Gobbi Hilda egyike legérdekesebb színészeinknek. Az Akadémiáról kikerülve, azonnal az ország első színházához szerződtek s rövid pár év alatt olyan népszerű lett, mint igen kevesen a sztárok közül is.

Miben áll a népszerűsége?

Természetesen abban, hogy mindenki ismeri, aki csak egy kicsit is konyít a színházhoz, vagy aki valamelyest is érdeklődik a színház iránt. Pedig reklámról Gobbival kapcsolatban szó sincs. Nem ünnepezt szépség, nem férfiszíveket taposó nő, hanem egyszerű „polgári” személy, kissé markáns arcvonásokkal, energikus, szinte férfias járással (azt is eláruljuk, hogy néha egy-egy fröccsöt is szívesen megiszik), tele munkavágygal és — tehetséggel. Semmiesetre sem sztár, hanem kifogástalan, lelkiismeretes és jó művészember. Színész nő.

Emiatt is lehet még, hál' Istennek, valaki népszerű. Folyton öregasszonyszerepeket játszik. Groteszki, furcsa vénembereket, nyivákoló, csúzos anyókákat. A

közönség már több levélben kérdezte tőlünk, igaz-e, hogy Gobbi nem is olyan öreg... Hát igaz! Sőt fiatal, alig negyedszázaddal ezelőtt látta meg a napvilágot s a közönség csak öregasszony-arcát ismeri. És ő, nő léte, még ezt is vállalja, a színészetért. Ahogy egyik kritikusa írta az „Özvegy Karnyóné”-beli szereplésével kapcsolatban: a humort cseplini magasságokig emelte...”

Szemben ülünk egymással nemzetiszínházi öltözőjében. A maskja egy csúnya öreg-

Góbbi mint cigarettázó
öregasszony az öltözőben

Civil portré

asszonyé, a szeme csillogása azonban a fiatal, munkaerős, tehetséges színésznőé. Legújabb munkájáról beszél.

— Világirodalmi ciklust rendezek — mondja.

— Mit? Csak nem lett hangversenyrendező?

— Nem. De már nem tudom nézni az irodalom és a színház nevében garázdálkodó közsza „lovagokat”. Rendeznek össze-

vissza irodalmi esteket, délelőttöket, reggeleket és délutánokat, amelyeknek, tisztelet a kevés kivételnek, igen kicsi, mondhatnám semmi köze sincs az irodalomhoz. Csak pénzhajhászás az egész. Erre aztán nagy dologra szántam magam. Összebeszéltem kollégáimmal és elhatároztam, hogy nyolc estéből álló „Irodalmi ciklus”-t rendezek. A műsorom jóformán minden jelesebb világirodalmi alkotás szerepel Shakespeare-től Verlaine-ig. A további előadások: Hídeg van, Családi kör, Atyám fia, Farkas, Szeszély és babona, Mi testnek a kenyér címen kerülnek majd a közönség elé. Bevezetőt tart többek közt Áprily Lajos és Jékely Zoltán is. A fellépő művészek közül Márkus Emília, Vágó néni, Bulla Elma, Bajor Gizzi, Dayka Margit, Tasnády Ilona, Lázár Mária, Uray Tivadar, Jávor Pál, Lehotay Árpád, Makay Margit, Lukács Margit, Unghegyváry, Apáthy, Major, Várkonyi, Maklár, Berky Lili, Szabó Sándor, Somogyi Erzsébet, Orsolya Erzsébet és Hídassy nevét lehet eddig megemlítenem. Kiderül még, hogy az egész szervezési munkát Góbbi egyedül végezte, a műsort is teljesen maga állította össze. (h. a.)

Karnyóné groteszki figurájában (Méreijelvé.)

Nagyvonalú filmdráma a „Negyediziglen“

Hosszu Zoltán, Eszenyi Olga, Mály Gerő, Nagy István
jelenetei a páratlanul izgalmas, művészi rendezésű, nagyszabású
Hunnia-filmben.

Szövegét írta: PATKÓS GYÖRGY, rendezte: FARKAS ZOLTÁN.
Bemutatta a NEMZETI APOLLO és ÁTRIUM

ZENE

A rádió és a gramofon korában nincs ember, akinek ne ragyogna fel arca Tito Schipa nevére. A milánói Scala és

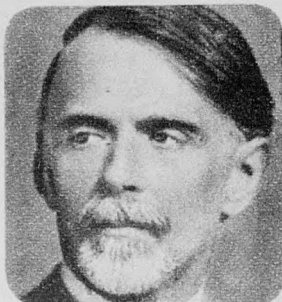

Tito Schipa

a newyorki Metropolitan opera világhírű énekese egy estére eljött Budapestre is vendégszerepelni és rajongóinak tábora zsúfolásig megtöltötte a pesti Vigadó nagyszínházát. Az idő lassan már eljárt felette is, de hangjának régi fényét, melegét még ma is fel tudja ragyogtatni. Az olasz bel canto világhírű művésze műsora első felében

mintha kissé indiszponált lett volna, de később Tosti és de Curtis dalaival sikerült teljesen elbűvölni a közönséget. Nagysága, művészetének csúcspontja pianóiban teljesedik ki. Kisérője, Marzolo, kitűnő muzsikusként, aki Liszt Polonaise-jével megérdemelt sikert aratott.

Kodály Zoltánt hatvanadik születésnapján őszinte me-

Kodály Zoltán

leg ünneplésben részesítettek barátai. A hatvanéves mestert ez alkalommal jelen-

tős hivatalos kitüntetés is érte. A Kormányzó Ur Ötömméltósága a Magyar Érdemkereszt csillagos középkeresztjét adományozta neki, a magyar zenekultúra terén szerzett érdemei jutalmazásul.

Ábrányi Emil, a kiváló zeneszerző, már vége felé közeledik legújabb munkájának, amely Herczeg Ferenc „Bizánc” című művének operaváltozata. Az új „Bizánc” első részét már be is mutatták Márkus Lászlónak, aki az operát még az idén színre akarja hozni.

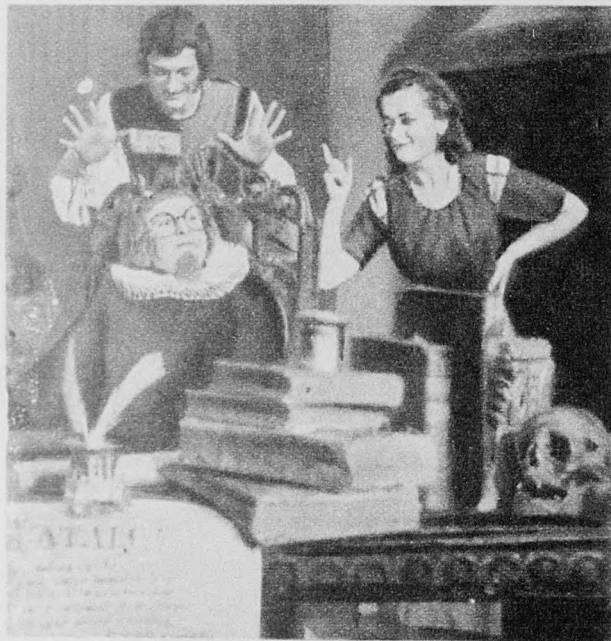

Ábrányi Emil (Mérei-kép)

Albert Ferenc, a tehetséges fiatal hegedűművész, német meghívásra a berlini rádióban vendégszerepelt, ahol többek között vitéz Náray Antalnak, a magyar Rádió vezetőjének egyik új szerzeményét is bemutatta. Az érdekes, újszerű mű nagy sikert aratott.

Pergolese „Urhatnám komorna” című vígoperáját nagy sikerrel adták elő a Magyar Művelődés Házában. Tassy András, Hadházy Emil és Farkas Ilonka

(Mérei-kép)

Á Roy
lemes
ségnek.
Sándor
pálmát.
világ k
egyszer
amig sl
ban, So
pal ezt
lisztvis
a hordá
a gyöny
lettjei
kölnek,
zi, a le
Bárczy
és Lujo
Az an
kinai W
Hév Erzs
sztepsz

Bárczy I

A Royal Revüszínház érdekes és szellemes műsorral kedveskedik a közönségnek. Az első részben Heinemann Sándor érdekes dzsezzrevüje viszi el a pálmát. „Hogyan terjed egy sláger a világ körül?” címmel bemutatta egy egyszerű kis kuplé útját egész addig, amíg sláger lesz belőle. Bécsben, Indiában, Soroksáron és Tokióban éjjel-nappal ezt a számot fújja az adóhivatali tisztviselő, a borbély, a háziasszony és a hordár. Nagy sikere van a revüben a gyönyörű Déry Sárinak, akinek a tolettjei is káprázatos pompában tündökölnék, kedves a humort-pofikájú Rév Erzsi, a temperamentumos Békéssy Magda, Bárczy Kató, Óváry Tibor, Podor Artúr és Lugossy György remekel még.

Az artista számok közül csodálatos a kínai Woung Fay.

Rév Erzsi és Óváry Tibor szettepszáma

Bárczy Kató

A csodaszép revü-primadonna: Déry Sári

Műrostos operák

A ROYAL REVÜSZÍNHÁZBAN

A ruspa temperamentum Békéssy Magda (Ferrer jelén.)

HÉT FŐ

november 9

BUDAPEST I.

- 5.40: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
6.40: Ébresztő. Torna. 7.00: Hírek. Közlemények. Reggeli zene. 1. Kacsóh Pongrác: János vitéz, induló (Pécsi feldolgozása, Mária Terézia 1. honvédegyalgezed zenekara, vez. Fígedy Sándor); 2. Planquette: A cornevillei harangok, keringő (szimfonikus zenekar); 3. a) Hej, Kati, Kati, Kati; b) Bihari János: Jaj, de nagyon régen volt; c) Udvarom, udvarom (Magyar Ifj. cigányzenekara); 4. Hasimoto: Japán dal (tokiói zeneakadémia női kara, vez. a szerző); 5. Millöcker: Gasparone — Vépiros rózsák, operett-dal (Karl Schmitt-Weller); 6. Rixner: Gyermekvágány (Eysoldt-zenekar); 7. Schultze: Ha jó a nagy boldogság (Tatjana Birkgit); 8. a) Ha meguntál, kis anyádom, szeretni; b) Jó annak, ki feleséges (Cselényi József); 9. Fricsay Richárd: A volt 69. gyalogezred indulója (Mária Terézia 1. honvédegyalgezed zenekara, vez. Fígedy Sándor); 10. de Falla: Jota, spanyol dal (Fleta); 11. Galdo: Csak szorosan, keringő (Hallo harmonika zenekar); 12. Ansaldo: Foxtrot (Pavesio); 13. Pestalozzi: Ciribiribín (Erna Sack); 14. Cseraljai András: Dalos kedvvel előre, induló (Mária Terézia 1. honvédegyalgezed zenekara, vez. Pongrácz Géza); 15. Josef Strauss: Mária-keringő (Kiss Lajos cigányzenekara); 16. Horváth: Szeretem a kertet (Orbán Sándor); 17. Michaelis: Erdei kovács-műhely (Beka-vonósnégyes); 18. Induló Balázs Árpád nótáiból (Szöllösi Ferenc feldolgozása, Rendőrzezenekar, vez. Szöllösi Ferenc).
10.00: Hírek.
10.15: Székesfővárosi Tűzoltó-zenekar. Vezényel Eördögh János.
11.10: Vízjelzőszolgálat.
11.15: Kamarazene. 1. Haydn: Esz-dur vonósnégyes (33. mű, 2. sz., Onnou, Halleux, Prevost, Maas); 2. Beethoven: B-dur vonósnégyes (18. mű, 6. sz., Flonzaley-vonósnégyes).
11.40: Őszi szonáta. Monostory Margit előadása.
12.00: Harangzó. Fohász. Himnusz.
12.10: Weldinger Ede szalonzenekara. Közben:
12.40: Hírek.
12.0: Időjelzés, vízállásjelentés.
1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

- 2.00: Szórakoztató zene. Hangfelvétel.
2.30: Hírek.
2.45: Műsorismertetés.
3.00: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
3.20: Folyamerők fúvószenekara. Vezényel ifj. Fricsay Richárd.
3.50: Elő írók — új gondolatok. A klasszicizmus és a Nyugat. Irta Fábrián István dr. Felolvasás.
4.20: Német, román, szlovák és ruszin híradás.
4.45: Időjelzés, hírek.
5.00: Régi vívőemlékek. Jekelfalussy Piller György előadása.
5.15: Táncezene.
5.30: Nemzetbiológia és népelelmélet. Antal Lajos dr. Otba-főorvos előadása. A közellátásügyi minisztérium rádió-előadássorozata.
5.45: Hösler Endre, az Operaház tagja énekel. 1. Giordano: Caro mio ben; 2. Grieg: Szeretlek; 3. Massenet: Elégia; 4. Csajkovszkij: Miért? 5. Richard Strauss: Holnap; 6. Kälpinen: Rózsácska; 7. Kodály: Várj meg, madaram.
6.10: Magyar toll a magyar kardért. A győri Kisfaludy Irodalmi Kör estje. Közreműködik Bánhegyi Jób, Pohárnok Jenő és Markó Árpád nyugállományú ezredes, Vitenyedy Németh István, Harsányi Lajos és Mentess Mihály. A verseket elmondja Szabó Sándor, a Nemzeti Színház tagja.
6.40: Lászt: Velence és Nápoly. tarantella (zongora: Lamond).
6.50: Hírek.
7.05: Szalonötös. 1. Heinecke: Romantikus keringő; 2. Székely Imre: Molnár-dal; 3. Godard: Bölesódal; 4. Borodin: A kolostorban; 5. Aggházy Károly: Magyar este; 6. Szántó Jenő: Alt Wien.
7.40: Ujabb feltárások az erdélyi Zlehy-barlangban. A közvetítést Rév község határából vezeti Budinszky Sándor. Hangfelvétel.
8.05: Tabányi Mihály tánczenekara játszik.
8.25: A törökség a magyar néphagyományban. Irta Bálint Sándor dr. egyetemi magántanár. Felolvasás.
8.45: Beszkárt-zenekar. Vezényel Müller Károly. 1. Johann Strauss: Cigánybáró, nyitány; 2. Verdi: Rigoletto, részletek; 3. Reini: Délvidéki rapszódia; 4. Pécsi József: Bécsi karnevál 1841-ben.
9.40: Hírek.
10.10: Heinz Breiden altfuvola-műsora, a magyar-német művészcseré keretében. 1. Händel: Largetto; 2. Scarlatti: Bourrée; 3. Marin-Marais: Idilli; 4. Händel: Szonáta. Hangfelvétel.

- 10.30: Bura Sándor elgánczenekara muzsikál
11.00: Régi nóta — régi tánc.
11.45: Hírek.

KASSA, 208.6 m és BUDAPEST II., 288.5 m

- 5.00: A 21. honvédegyalgezed zenekara. Vezényel Hadányi Antal. 1. Johann Strauss: A királynő csipkekendője, nyitány; 2. Ruttkay Aladár: Fehér rózsák, keringő; 3. Részletek Kéler Béla műveiből; 4. Brahms: 5. és 6. magyar tánc; 5. Lincke: Berlin éjjel, egyveleg; 6. Fricsay Richárd: Cinka Panna; 7. Hadányi Antal: Vitéz Máthé tábornok-induló.
6.00: Kassától Tábori posta 131-ig. Irta Telegdi Imre dr.
6.15: Chopin: h-moll szonáta. Zongorán előadja Weixelgärtner Egon.
6.40: Csak Budapest II. részére. Vizeze Ottó: Csipkerózsika, mesejáték. Személyek: Csipkerózsika — László Magda; Herceg — Szabó Miklós; Boszorkány — Stowasser Irén; Mesélő — Abonyi Géza. Közreműködik a Holéczy-együttes és a rádiózenekar Vizeze Ottó vezényletével. Rendező Kisszely Gyula. Hangfelvétel.
7.05-től Budapest II. és Kassu műsora.
Királynők költője. Emlékezés Tennysonra, halála 50 éves fordulóján. Szobotka Tibor előadása. A verseket elmondja Táray Ferenc.
7.35: Furray Miklós kamarakórusa Demény-műveket ad elő. Bevezetőt mond Papp Viktor.
8.00: Német nyelvoktatás. Tartja Szentgyörgyi Ede dr.
8.25: A rádiózenekar műsorából. Hangfelvétel. 1. Millöcker: koldusdiák, nyitány; 2. Josef Strauss: Aquarellek, keringő; 3. Lehár: Éva, egyveleg.
9.00: Kassa végig azonos Budapest I. műsorával.
KASSA
5.40: Budapest I. műsora.
9.00: Reggeli zene. (Magyar művészek, magyar nóták).
10.00: Budapest I. műsora.
11.40: Magyar és szlovák híradás, műsorismertetés.
12.00: Déli harangzó, Rákóczi fohásza és himnusz.
12.10: Budapest I. műsora.
5.00: A 21-ik honvédegyalgezed zenekara. Vezényel Hadányi Antal.
6.00: Kassától Tábori posta 131-ig. Irta Telegdi Imre dr.
6.15: Chopin: H-moll szonáta. Zongorán előadja Weixelgärtner Egon.
6.50: Hírek Budapest I.-ről.
7.00: Budapest II. műsora.
9.00: végig: Budapest I. műsora.
RÖVIDHULLAM EGÉSZ HÉTEN Éjjel 12—1.54 óráig 32.88 méter.

Délitáb

- BU
3.40: Üzen
kereszt
lata.
6.40: Ébr
Közlemé
1. Kra
Fegyvere
nekar, v
2. Dalol
üzente
b) A Va
Magyarst
ter Laj
Búzavir
hém-ze
kocsi, po
Tibor:
pózna; c
tüll (Fel
kes Béla
Olivieri:
duló (Do
Storaci);
szerez;
ters); 7.
petuum
monikus
Krausz);
keringő
Kiss-An
nya ud
verse, I
ler Józ
(Hunya
gyalgeze
Fricsay
Dur és
Le Per
ringő
Bixio: I
14. Fe
(Alfredo
Giacoma
ele Serr
Szidnak
(Antal
József);
Hünger
zsef ná
ezred
Artúr).
10.00: I
10.15: r
rából.
11.10: V
11.15: I
ház tag
Szerelm
Szivem
tini: Sz
nos: F
Háry
Lavott
Szabad
11.40: I
12.00: I
Himnu
12.10: I
zászló
Pongr
12.40: I
1.30: I
1.30: I

Délitáb

K E D D

november 10

BUDAPEST I.

- 3.40:** Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.40:** Ébresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene: 1. Kraul Antal—Szöllősy; Fegyveres induló (Rendőrzeneke, vez. Szöllősy Ferenc); 2. Daloló honvédek: a) Megüzentem a szepezdí bírónak; b) A Vargáék ablakja (MÁV Magyarság férfikara, vez. Rajter Lajos); 3. Jussenhoven; Búzavirág, keringő (bécsi Bohémzeneke); 4. a) Megy a kocsik, porzik az út; b) Kalmár Tibor: A szögédi sürgőny-pózna; c) A szeretőm dunántúli (Fehér I. verse, ifj. Berkes Béla cigányzeneke); 5. Olivieri; Passo Romano, induló (Dopolavoro-zeneke, vez. Storaci); 6. Schröder; Nevsz, szerez, dal (Johannes Heesters); 7. Johann Strauss: Perpetuum mobile (bécsi filharmonikusok, vez. Clemens Krauss); 8. Benatzky: Dalkeringő (Zarah Leander); 9. Kiss-Angyal Ernő: A kaszárnya udvarán (Kulinyi Ernő verse, László Imre); 10. Müller József: Fehérvári induló (Hunyadi János 9. honvédegyalozred zeneke, vez. Fricssy Ferenc); 11. Helmut: Dur és moll táncgyűzeleg (Hans Bund zeneke); 12. Le Pera: Diákszerelmek, keringő (Carlos Gardel); 13. Bixio: Filmdal (Elsa Merlini); 14. Ferraris: Sevillana, dal (Alfredo és zeneke); 15. Giacomazzi: Tangódal (Danielle Serra); 16. Balázs Árpád: Szídnak engem az emberek (Antal Iván verse, Csélnyi József); 17. Pécsi József: Salus Hungariae, leventeinduló, József nádor 2. honvédegyalozred zeneke, vez. Seregi Artúr).
- 10.00:** Hírek.
- 10.15:** A rádiózenekar műsorából. Hangfelvétel.
- 11.10:** Vízjelzőszolgálat.
- 11.15:** Dósa Mária, az Operaház tagja énekel. 1. Benedetto: Szerelmes szívem; 2. Gluck: Szívemben ég a láng; 3. Martini: Szerelmi bú; 4. Csiky János: Bánkódás; 5. Kodály: Hány János, őrzse dala; 6. Lavotta Rezső: Rég volt; 7. Szabados Béla: Késő őszel.
- 11.40:** Divattudósítás.
- 12.00:** Harangszó. Fohász. Himnusz.
- 12.10:** A Budapest honvédegrészlelő zeneke. Vezényel Pongrácz Géza. Közben
- 12.40:** Hírek.
- 1.20:** Időjelzés, vízállásjelentés.
- 1.30:** Honvédeink üzennek.

A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

- 2.00:** Buttola Ede tánczeneke játszik.
- 2.30:** Hírek.
- 2.45:** Műsorismertetés.
- 3.00:** Árfolyamhírek, árak.
- 3.20:** Sovinszky László szalonzeneke. 1. Einödshofer; Báli keringő; 2. Stafford: Jávai dal; 3. Bihari—Lavotta: Diszpaltótás; 4. Hruby: Operettmémor, egyveleg.
- 3.50:** Gyermekdelután. Egy meggondolatlan csiny és Misi megjavul. Irta Panda Ilonka. Vezeti Harsányi Gizli. Előadják a gyermekszereplők.
- 4.20:** Német, román, szlovák és ruszin híradás.
- 4.45:** Időjelzés, hírek.
- 5.00:** Magyar nóták. Halmos István énekel, kíséri Farkas Béla cigányzeneke. Dalok. Népdal: Beszögödtem Tarnócára; Báró Bánffy György—Kazaliczky Antal: Kék nefelejek; népdal: El kell menni katonának; Fráter Lóránd: Tele van a város akácfavirággal (Szabolcska Mihály verse); Fráter Béla: Hívlak akkor is, ha nem jössz; népdalok: Vérgimentem az ormódi temetőn; Zsindelyezik a kaszárnya tetéjét.
- 5.45:** Gyűjtjük a rongyot. Köhlyös Miklós műszaki tanácsos előadása.
- 5.50:** Gárdonyi Géza emlékezete. Bevezeti Alszegey Zsolt dr. egyetemi tanár. Közreműködik Mészáros Agi és Toronyi Imre.
- 6.35:** Szól a katonabanda. 1. Lehár: Horthy Miklós-induló (Mária Terézia 1. honvédegyalozred, vez. Fígedy Sándor); 2. Pécsi József: Egyesült erővel, induló (József nádor 1. honvédegyalozred zeneke, vez. Seregi Artúr); 3. Kun Richárd: Vitézi élet, egyveleg (József nádor 2. honvédegyalozred zeneke, vezényel Seregi Artúr); 4. Adorján Sándor: Nagy Magyarország, induló (József nádor 2. honvédegyalozred zeneke, vez. Seregi Artúr).
- 6.50:** Hírek.
- 7.05:** Ezt láttam a szovjet földön... Rátonyi János előadása.
- 7.25:** Rádiózenekar.
- 8.10:** Bethlen és Pázmány. Szabó Imre református esperes előadása.
- 8.35:** Batáry József hegedül. Olasz művek. 1. Corelli: La folia; 2. Veracini: Menüett és Gavott; 3. Bazzini: Manók tánca.
- 9.00:** A bolgár nemzet évszázadal. Felolvasás.
- 9.10:** Táncezena.
- 9.40:** Hírek.
- 10.10:** Vidák József elgányzeneke muzsikál.
- 10.50:** Őszi hangulatok.
- 11.45:** Hírek.

KASSA, 208.6 m és BUDAPEST II., 288.5 m

- 5.00:** Ruszin hallgatónak. Szent István magyarlakta birodalmában. Zadunajszky Iván előadása a Felvidék visszacsatolásának 4. évfordulóján.
- 5.30:** Kárpáti sírok. Irta Szénássy Barna dr.
- 5.40:** Tibay Zoltán nagybölgőzik. 1. Geissel: Versenymű nagybölgőre; 2. Kuszeviczkij: Szomorú dal; 3. Tibay Zoltán: Ábránd.
- 6.00:** A Szimfonietta szalonhatos műsora.
- 6.40:** Csak Budapest II. részére: J. S. Bach: Hármass. (Poltro-nieri, Bonucci, Casella).
- 7.05-161:** Budapest II. és Kassa: A földművelésügyi miniszterium mezőgazdasági felőrája.
- 7.35:** Egy régi majális. Irta és összeállította Szathmáry Antal. Közreműködik Szilvássy Margit, Háromy Imre, az Operaház tagja, továbbá Orosz Vilma, Bilicsi Tivadár, Örkényi Évi, népség, diákság, rezesbanda, dalárda, cigányzeke-kari kísérettel. A majálist elmeséli Szilassy László. A rádiózenekart vezényli Vincze Ottó. Rendező A. Balogh Pál. Hangfelvétel.
- 8.35:** Két drámairó. Szász Károly beszél Berczik Árpádról és Csepreghy Ferencről.
- 9.00:** Kassa végig azonos Budapest I. műsorával.

KASSA

- 5.40:** Budapest I. műsora.
- 9.00:** Reggeli zene. (Hans Busch zenekeának műsorából. tánczene.)
- 10.00:** Budapest I. műsora.
- 11.40:** Magyar és szlovák híradás, műsorismertetés.
- 12.00:** Déli harangszó, Rákóczi fohász és himnusz.
- 12.10:** Budapest I. műsora.
- 3.20:** Szlovák hallgatónak. Közös munka — közös jóvendő. Hangjáték a magyarlakta Felvidék visszacsatolásának 4. évfordulóján.
- 4.00:** Toperczer—Hevessy jazz-zongora-vibrafon kettőse.
- 4.20:** Hírek Budapest I.-ről.
- 5.00:** Ruszin hallgatónak. Szent István magyarlakta birodalmában. Zadunajszky Iván előadása a Felvidék visszacsatolásának 4. évfordulója alkalmából.
- 5.30:** Kárpáti sírok. Irta Szénássy Barna dr.
- 5.40:** Tibay Zoltán nagybölgőzik. 1. Geissel: Versenymű nagybölgőre; 2. Kuszeviczkij: Szomorú dal; 3. Tibay Zoltán: Ábránd.
- 6.00:** A Szimfonietta szalonhatos műsora.
- 6.50:** Hírek Budapest I.-ről.
- 7.00:** Budapest II. műsora.
- 9.00—végig:** Budapest I. műsora

SZERDA

november 11

BUDAPEST I.

5.40: Űzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. **6.40:** Ébresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene. 1. Huszár Imre: Erdélyország, székely induló (Bolyai-gimnázium énekkara, vez. Turry Peregrin és a Regnum Marianum cserkészcsapat fúvószenekara, vez. Keil Ernő); 2. Fratli Keringő (Leon Doro zenekara, vez. Beltrand); 3. a) Kertem alatt faragnak az ácsok; b) Várady László: Putriban lakik a Sári; c) Rác Pál: Nem útik a jogászt agyon (Kiss Lajos cigányzenekara); 4. Gröschel: Induló (zenekar); 5. Tosti: Ha úgy akarod, dal (Tino Rossi); 6. Glaché: Lövészünnepe, polka (Ludwig Klutsch zenekara); 7. a) Csizmadia Imre: Peng a kasza (Rakk István verse); Neviczky Gyula: Köves úton (Vályi Nagy Géza verse, Orbán Sándor); 8. Fries Károly: Viszontlátásra, hadnagy úr (Kovács verse, Kelly Anna); 9. Striczl: József: Kukoricainduló (Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara, vez. Figej Sándor); 10. Napolyi emlékek (Columbia-zenekar); 11. Klutsch: Utazási láz, folttróti (Suricke-énekhármass); 12. Vvain: Beszélgetés (Lys Gault); 13. Szöllősy Ferenc: Rendőrdiszmenetinduló (Rendőrzezenekar, vez. Szöllősy Ferenc); 14. D'Anzi: Beszélj előbb a mamával (Spadaro és Moresca); 15. Glaser: A kis Orsolya, lassú keringő (Géza Barnabás zenekara); 16. a) Dankó Pista: Még azt mondják nincs Szegeden boszorkány (Pósa Lajos verse); b) Hevesi József: Paprika, só (Marcali Frigyes verse, Cselényi József); 17. Ulrich Károly: Váci nemzetőrinduló (Rendőrzezenekar, vez. Szöllősy Ferenc).

10.00: Hírek.

10.15: A Honvéd Gépkoesiszterár Lovászegyesületének zenekara

11.10: Vízjelzőszolgálat.

11.15: Operett részletek.

11.40: Zsoldos László elbeszélése. Felolvasás.

12.00: Harangszó. Fohász. Himnusz.

12.10: Melles Béla-zenekar. Vezényel Vincze Ottó. 1. Bor-say Samu: Ünnepi nyitány; 2. Csajkovszkij: Jolantha, ábránd; 3. Kemény Ákos: Autógalopp; 4. Bucsár Béla: Vallo-más; 5. Huszka: Aranyvirág, egyveleg. Közben:

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.

1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

2.00: Szórakoztató zene. Hangfelvétel. Lehár: Zenei emlékek, egyveleg (rádiózenekar, vezényel Bertha István).

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Arfolyambírek, árák.

3.20: Korényi Aladár elgányzenekara muzsikál.

3.50: A nagysurányi szlovák templom felszentelési ünnepsége. A közvetítést vezeti Dövényi-Nagy Lajos. Hangfelvétel.

4.20: Német, román, szlovák és ruszin híradás.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Rádiózenekar. Vezényel Bertha István. Közreműködik Lenhardt Ibolya és Sikolya István dr.

6.00: Honvéd-műsor a Vitéz Rend Zrínyi-esoportjának közreműködésével.

6.50: Hírek.

7.05: II. Banda Ede gordongárdák. 1. Marcelló: G-dur szonáta; 2. Kodály: Adagio; 3. Szántó Jenő: Menuetto; 4. Lalo: Intermezzo.

7.30: Külföldi negyedóra.

7.45: Rádiózenekar. Vezényel Rajter Lajos. Közreműködik Údvardy Tibor, az Operaház tagja és Janesin Ferenc hegedű. 1. Farkas Ferenc: Két magyar tánc; 2. Vecsey: Valse triste (Janesin); 3. Losonczy Dezső: Erdélyi képek; 4. Dienzl: Liliomszál (Údvardy); 5. Liszt: I. X. rapszódia (Pesti karnevál).

8.15: A pillangó, a varjú és a dengő. Összeállította Kunszery Gyula és A. Balogh Pál. Közreműködik Szabó Ilonka és Koréh Endre az Operaház tagjai, továbbá Olthy Magda és Ungváry László. Hangfelvétel.

9.00: Sítalpakon Ukrajna hőmezőin. Machán Tibor előadása.

9.15: Zenekari művek. 1. Rossini: A szevilai borbély, nyitány (berlini állami opera zenekara, vezényel Paul von Kempen); 2. Schubert: Rosamunda, közzene (berlini filharmonikusok, vez. Furtwängler); 3. Musszorgszkij: Éj a boszorkányok hegyén, szimfonikus költemény (berlini filharmonikusok, vez. Knonye).

9.40: Hírek.

10.10: Magyar nóták. 1. Sándor Jenő: Nem kell pénz a boldogsághoz (Orbán Sándor); 2. Morvai Károly: Badacsonyi kéknnyellű (Szondy István verse, Mindszenti István); 3. vitéz Kókay István: Volt egyszer egy szőke aszszony (Göde verse, László Imre); 4. Dóczy József: Édesanyám, kösse fel a kendőt (Cselényi József); 5. a) Zöldre van a rácsos kapu festve; b)

Bécsi hegyeken fujnak a szelek (Orbán Sándor); 6. Teghze-Gerber Miklós: a) Népem, népem (Thury György verse); b) Talpra legény (Cselényi József); 7. László Imre: Ne hidd el, ha azt mondják, könnyezem utánad (Szécsen Mihály verse, László Imre); 8. Kralovánszky-Tóth Endre: Fekete szem éjtszakája (Lontay-Rajner László); 9. Ráday László: Megérett a kukorica (Magyaródy verse); Teghze-Gerber Miklós: Gyalogút, köcsüht (Szondy István verse, Ráday László).

10.40: 1. rész. 1. Künneke: Tánészvit (berlini filharmonikus zenekar, vez. Eduard Künneke). II. rész. Japán dal és zene. 2. Az ősi erények dicsérete, japán hazafias induló (férfienek pengetőhangszerkísérettel); 3. Hakatai kikötőben, japán gésa szerelmi dala (Otomaru-san); 4. Borongós alkony, japán esti dal (férfienek); 5. Dal a kínai nyelvről (gyermekhang); 6. Kishi: Japán zenekép (berlini filharmonikusok, vez. Koichi Kishi); 7. Osrégi hazafias költemény (tokioi zeneakadémia kórusa); 8. Tánecsnó dal (Yocuya Fumiko); 9. Dal a banánfáról (Okuda); 10. Losangelesi olimpiaszinduló (Columbia-zenekar).

11.45: Hírek.

KASSA 208,6 m

és BUDAPEST II. 288,5 m

5.00: Az Operaház előadásának ismertetése.

5.05: Az Operaház november 8-i matinéjének közvetítése. Hangfelvétel. 1. Parasztheccsület; 2. Coppélia.

7.25: Látogatás a bereki gyógyviznél. A közvetítést Karcagról vezeti Budinszky Sándor. Hangfelvétel.

7.45: Táncezene.

8.15: Olasz nyelvoktatás. Tarija Gallerani Bonaventura.

9.00: Kassa végig azonos Budapest I. műsorával.

KASSA

5.40: Budapest I. műsora.

9.00: Reggeli zene. (Puccini-művek. magyar nóták.)

10.00: Budapest I. műsora.

11.40: Magyar és szlovák híradás, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó. Rákóczi fohásza és himnusz.

12.10: Kassa ünneplő a bevonulás évfordulóját. Közvetítés a Szent Korona-térről. Beszélő Kácsér József.

12.40: Budapest I. műsora.

3.50: A viszontlátás ünnepe. Cselényi István kanonok beszéle a kassai bevonulás évfordulóján.

4.20: Hírek Budapest I.-ről.

7.00: Budapest II. műsora.

9.00—végig: Budapest I. műsora.

Délután

CSU

5.40: Űzen keresztba
6.40: Ébr
Hírek, K
zene, 1.
Repülőin
zenekara,
Kubányi
dódk a
csárdás (C
zenekara)
tiago, ke
kar); 4.
gár indúl
zenekara)
te, dal
Siede:
(Klischee-
ferri: F
Babies I
en, ha
Pál); 9.
induló
Szöllősy
Dalkerin
11. Kapp
Bund zen
Ködben,
13. Hoss
(Steiner
Túl a T
Terézia
zenekara
15. Abbi
(Lina Te
Spányol
raffo); 1
Megérett
zsef ver
18. Fige
keres G
rezia 1
zenekara
10.00: H
10.15: Z
Egyveleg
(szimfon
gar: Ta
fónikus
3. Sai
szimfóni
lini Alla
11.10: V
11.15: S
rázlk.
Stadel:
11.40: F
kezés I
Schroed
12.00: H
nusz.
12.10: S:
felvétel.
dadi ka
fúvósze
2. Lis
hangsz
(Marjay
Furulya
(rádióze
Strauss
(József

CSÜTÖRTÖK

november 12

BUDAPEST 1.

5.40: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. **6.40: Ébresztő.** Torna. **7.00: Hírek. Közlemények.** Reggeli zene. 1. Dorozszi Károly: Repülő-induló (légiőrök fúvószenekara, vez. a szerző); 2. Kubányi György: a) Most kezdődik a tánc; b) Tulipános csárdás (Magyar Imre cigányzenekara); 3. Corbin: Santiago, keringő (Polydor-zenekar); 4. Karasztojanov: Bolgár induló (bolgár lovasezred zenekara); 5. Borders: Csak te, dal (Greta Keller); 6. Siede: Fátyol és csipke (Klischee-zenekar); 7. Tagliaferri: Filmdal (Pertile); 8. Babics László: Hogy várlak én, ha te tudnád (Kalmár Pál); 9. Fiala János: Magyar induló (rendőrzezenekar, vez. Szöllösi Ferenc); 10. Zeker: Dalkeringő (Peter Anders); 11. Kapplusch: Confetti (Hans Bund zenekara); 12. Pagano: Ködben, fox (Giorgia Vallieri); 13. Hosmer: Kínai nászmenet (Steiner zenekara); 14. Bosch: Túl a Tiszán, induló (Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara, vez. Figedy Sándor); 15. Abbati: Csendes tengeren (Lina Termáni); 16. Margutti: Spanyol szerelád (gítár: Tarraffo); 17. Szaucsek István: Megérett a repce (Szigeti József verse, Cselényi József); 18. Figedy Sándor: nemes Szekeres Géza-induló (Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara, vez. Pongrácz Géza).

10.00: Hírek.

10.15: Zenekari művek. 1. Egyveleg Chopin műveiből. (szimfónikus zenekar); 2. Elgar: Talányváltozatok (szimfónikus zenekar, vez. Aubert); 3. Saint-Saens: Haláltánc szimfónikus költemény (berlini állami opera zenekara).

11.10: Vízjelzőszolgálat.

11.15: Suhayda Mária zongorázik. Friedmann Bach—Stadel: a-mol orgonaverseny.

11.40: Hazal rejtelmek. Emlékezés Kuthy Lajosra. Báró Schroeder Attila dr. előadása.

12.00: Harangszó. Fehász. Hímnusz.

12.10: Szórakoztató zene. Hangfelvétel. 1. Boieldieu: A bagdadi kalifa, nyitány (Koncert fúvószenekar, vez. Keil Ernő); 2. Liszt: Szerelmi álmok, hangszerelte Bertha István (Marjay Erzsébet); 3. Ganne: Furulyás Jancsi, részletek (rádiózenekar); 4. Johann Strauss: Kék Duna, keringő (József nádor 2. honvédgyalog-

ezred zenekara, vez. Seregi Artur); 5. Huszka: Lili bárónő, egyveleg (József nádor 2. honvédgyalogezred zenekara, vez. Seregi Artur. Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, vizállásjelentés.

1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

2.00: Tárogatónégyes elmbalomkisérettel. Tagjai: Egervári József, Solyomváry Lajos, Szenczi Ottó, Bernei Ferenc és Segesdy Sándor. Eredeti magyar művek tárogatóra. 1. Pongrácz Géza: Pásztortűznél; 2. Losonczy Dezső: Délibábos rónaságon, ábránd; 3. Müller Károly: Kis magyar rapszódia; 4. Lőrincz Pál: Hortobágy, ábránd; 5. Figedy Sándor: Kuruevilág.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Ártolyanhírek, úrnk.

3.20: Rendőrzezenekar. Vezényel Szöllösi Ferenc. 1. Kéler Béla: Olasz színjáték-nyitány; 2. Maillart: Remete cseppettyűje, ábránd; 3. Lehár: A vig özveg, egyveleg; 4. Linka: Kaposvári emlék, induló.

4.00: A fűszáltól a búzáig. Irta Szondy György. Felolvasás. Közművelődési előadássorozat.

4.20: Német, román, szlovák és ruszin híradás.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Wagner: Parsifal, előjáték. Berlini állami opera zenekara, vez. Karl Muck.

5.20: Juhtenyésztés. Rádiótanfolyam. II. rész. A Földművelésügyi Minisztérium rádió-előadássorozata.

5.45: Rádiózenekar. Közreműködik Marcel Wittrisch a magyar-német művészesere keretében. Vezényel Rajter Lajos.

6.50: Hírek.

7.05: Honvéd Kívánsághangverseny. Rendezi a Magyar Vöröskereszt a Magyar Rádió közreműködésével. Közvetítés a Magyar Művelődés Házából. Bevezetőt mond vitéz Somogyváry Gyula. Közreműködik Bilicsi Tivadar, Bösörményi Nagy Béla, Cselényi József, Honthy Hanna, Jávor Pál, Kazal László, Giuseppe Moretti, Muráti Lili, Nagy Izabella, Nagypál László, Orosz Julia, Palló Imre dr., Pethes Sándor, Rösler Endre, Sárdy János, Sennyey Vera, Szabó Ilonka, Szelezky Zita, Tolnay Klári, Turay Ida, a Budapesti Kamarakórus Paulovits Géza vezetésével, az Ujvidéki Honvédpilóta énekkar, a Budapesti Honvédőrzászlóalj zenekara, Pongrácz Géza vezényletével, a Tabányi jazz-együttes és a rádiózenekar Rajter

Lajos vezényletével. Kísér Sára Elemér cigányzenekara. Beszél Legényei József dr. Az október 2-i hangverseny megismétlése hangfelvételtől. Közben

9.40: Hírek.

11.00: Rácz Berei cigányzenekara muzsikál. Hangfelvétel.

11.45: Hírek.

KASSA, 208,6 m és BUDAPEST II., 288,5 m

5.00: Ruszin hallgatóinknak. Kopik István együttese ruszin népdalokat ad elő.

5.30: Emlékezés Móríc Zsigmondra. Irta Örvös Lajos.

5.45: A Kassai Szalonzenekar műsora. 1. Spary: Velence Bécsben, nyitány; 2. Siede: Amíról a virágok mesélnek, keringő; 3. Brusso: Németalföldi képek, szvit; 4. Kaiser—Erick: Csárdás-ábránd; 5. Krüger—Hanschmann: Bécsi szerelmeslevegő; 6. Pilinszky Géza: Magyar capriccio; 7. Ernst Fischer: Három keleti miniatűr; 8. Pécsi József: Piccadorok bevonulása.

6.40: Csak Budapest II. részére. Francia nyelvkutatás. Tartja Makay Gusztáv dr.

7.05-től

7.05: Budapest II. és Kassa azonos Budapest I. műsorával.

11.00: Kassa végig azonos Budapest I. műsorával.

KASSA

5.40: Budapest I. műsora.

9.00: Reggeli zene. (Operett-részletek, szimfónikus jazz.)

10.00: Budapest I. műsora.

11.40: Magyar és szlovák híradás, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó. Rájóczi fohásza és himnusz.

12.10: Budapest I. műsora.

3.20: Dohnányi: Fisz-moll szvit. (Szimfónikus zenekar.)

3.50: A Rácz-jazzhármás játszik az Európa kávéházból.

4.20: Budapest I. műsora.

5.00: Ruszin hallgatóknak. Kopik István együttese ruszin népdalokat ad elő.

5.30: Emlékezés Móríc Zsigmondra. Irta Örvös Lajos.

5.45: A Kassai szalonzenekar műsora.

6.50—végig: Budapest I. műsora.

PÉNTEK

november 13

BUDAPEST I.

5.40: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

6.40: Ébresztő. Torna. **7.00:** Hírek. Közlemények. Reggeli zene. 1. Neudhardt: Egri induló (Hunyadi János 9. honvédszalagvezeték zenekara, vez. Fricsey Ferenc); 2. Dacre: Daisy, keringő (bécsi Bohém-zenekar); 3. a) Sej, édesanyám eressen el a bálba; b) Áll a malom, áll a vitorlája; c) Kicsi még a mi lányunk; d) Még azt mondják, kicsike a babám (Oláh Kálmán cigányzenekara); 4. Carocci: Győzünk, induló (Dopolavoro-zenekar, vez. Stracci); 5. Johann Strauss: Denevér, csárdás (Szabó Lujza); 6. Goldoni: Szerenád (Enzo de Muro Lomanto); 7. Diering: Orsége (orgona, énekkar és zenekar); 8. Charlie Kunz táncegyvelege (zongora: a szerző); 9. a) Végimentem az ormódi temetőn; b) Elég széles a bihari határ (Horváth József); 10. a) Cselényinél: Nem akarok tudni semmit (Sághy Ilona verse); b) Angyal — Adorján: Hat nap óta szól a nóta (Cselényi József); 11. Pongrácz István: Magyar hősök, induló (Mária Terézia 1. honvédszalagvezeték zenekara, vez. Pongrácz Géza); 12. Jary: Jonatán bácsi (Rosita Serrano); 13. Hollmann: Romantikus szerenád (Gézezy Barnabás zenekara); 14. Schröder: Az egész világ körülöttem forog (Johannes Heesters és Dora Komar); 15. Schubert: A hársfa (Karl Schmitt-Walter); 16. Lersen: Ne kérdezd (Polydor-zenekar); 17. Daloló honvédek: a) Lassan kocsis; b) De szeretnék hajnalesillag lenni (MÁV Magyarság férfikara, vez. Rajter Lajos); 18. Ruzinkó Nándor: Bartóffy-induló (Mária Terézia 1. honvédszalagvezeték zenekara, vez. Figezy Sándor).

10.00: Hírek.

10.15: Szórakoztató zene. Hangfelvétel. 1. Pongrácz Zoltán: Verbunkos, szvit (rádiózenekar); 2. Erdélyi dalok: a) Korond felett van egy homály; b) Isten veled, haj Bikafalva; c) Udvarhelyi temetőben (Koréh Endre); 3. Rust: Szikla a tengerben, nyitány (rádiózenekar); 4. Vecsey Ferenc: Északi éj (rádiózenekar); 5. Jufarov: Szvit hatosra (rádiózenekar).

11.10: Vízjelzőszolgálat.

11.15: Lapham: Japán zongoraverseny, e-moll. (Zongora: a szerző.)

11.40: Az őszi megbetegedések. Torday Árpád dr. egyetemi rendkívüli tanár orvosi előadása. Felolvasás.

12.00: Harangszó, Fohász. Himmusz.

12.10: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János. 1. Zakál Dénes: Rodostó, nyitány; 2. Richartz: Kasztanyétahangok, keringő; 3. Farkas Ferenc: Asztali muzsika; 4. Stephanides Károly: Biedermeier-keringő; 5. Kiss-Angyal Ernő: Film-egyveleg; 6. Siede: Karnevál-szvit. **Közben**

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, vízállásjelentés. **1.30:** Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

2.00: Vidák Sándor cigányzenekara muzsikál.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Árfolyamhírek, árak.

3.20: Simonyné Gróh Klára hegedűl. 1. Wieniawski: Emlek; 2. Hubay: A eremónai hegedűs, hegedűszó; 3. Gossec: Gavott.

4.00: Diáktfelőra. Híres magyar utazók. Halász Gyula előadása Lendl Adolfról.

4.20: Német, román, szlovák és ruszin híradás.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Rádió a rádióról.

5.10: Rádies Gábor tánczenekara játszik.

5.30: Sportközlemények.

5.40: Beszél a front. A m. kir. honvéd haditudósító század helyszíni közvetítése. Hangfelvétel.

6.00: Német hallgatónak.

6.20: Magyar népmuzsika. Irta és összeállította Molnár Imre dr., a Zeneművészeti Főiskola tanára. Közreműködik Szeesódi Irén és Szigeti Sándor, zenekari kísérettel.

6.50: Hírek.

7.05: A Filharmoniai Társaság hangversenyének közvetítése az Operaházból. Vezényel Mario Rossi. 1. Vivaldi: d-moll concerto; 2. Beethoven: II. szimfónia (D-dur).

8.10: Legkedvesebb verseim. Peéry Piri verseket mond.

8.25: Operettrészletek. 1. Johann Strauss: Egy éj Velenében, nyitány (berlini filharmonikusok, vez. Kreuder); 2. Lehár: Giuditá, részletek (Orosz Júlia és Laurisim Lajos dr.); 3. Lincke: Luna asszony (Friedl Schuster, Lotte Werkmeister és Erich Perenski); 4. Sidney: Gésák (Orosz Júlia és Laurisim Lajos dr.); 5. Heuberger: Operabál (Elisabeth Schumann); 6. Planquette: A cornevillei harangok (Baracchi); 7. Raymond: Toni és Vroni (Rosita Serrano); 8. Erdélyi Mihály: Aranysárga falevél, dal (Kély

Anna); 9. Fries Károly: Száz piros rózsa — Galambom, egy-két kupica (Kazal László).

9.20: Meeseki Rudolf és Szőnyi Jenő kézzongorás műsora.

9.40: Hírek.

10.10: Gáspár Lajos cigányzenekara muzsikál.

10.50: Rádiózenekar. Hangfelvétel. 1. Pachernegg: Kis vígjátéknyitány; 2. Stephanides Károly: Pierrot szerelmi vallomása; 3. Heuberger: Szerelmi álom, keringő; 4. Buday Dénes: Filmegyveleg; 5. Csanak Béla: Valami van magában, fox; 6. Malesiner Béla: Tudom, hogy varsz, tangó; 7. Consiglio: A fekete párdue, fox; 8. Kreuder: Zene, zene, egyveleg.

11.45: Hírek.

KASSA, 203,6 m

és BUDAPEST II., 288,5 m

5.00: Kisháznő Magyar Franciska magyar nótákat énekel. Kíséri Danyi Pali cigányzenekara.

6.00: Imrus rendőrnek készül. Sárkány Sándorné elbeszélése.

6.15: Bagossy Judit zongorázik.

1. Mozart — Dohnányi: d-moll ábránd; 2. Bartók: Allegro barbaro; 3. Staub: Sous bois; 4. Paganini — Liszt: Csengeyüftöd; 5. Johann Strauss — Dohnányi: Kineskeringő.

6.40: Csak Budapest II. részére: Luaidi: Arlekin bosszúja. (Enzo de Muro Lomanto és Maria Zamboni).

7.05: Budapest II. és Kassa részére: Gyorsírotanfolyam. Tartja Szlabey Géza.

7.30: Táncezene.

8.00: Száz éve született Csengey Gusztáv. Mesterházy Jenő előadása.

8.30: Debussy: g-moll vonós-negyves. Capet-vonós-negyves, 10. mű.

9.00: Kassa végül azonos Budapest I. műsorával.

KASSA

5.40: Budapest I. műsora.

9.00: Reggeli zene. (Wagner és Verdi művei, magyar nóták)

10.00: Budapest I. műsora.

11.40: Magyar és szlovák híradás, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó, Rákóczi fohász és himnusz.

12.10: Budapest I. műsora.

3.20: A Hevessy-jazzegyüttes műsora. **Közben**

3.45: Szlovák gazdákknak. A burgonya elvetése.

4.20: Budapest I. műsora.

5.00: Kisháznő Magyar Franciska magyar nótákat énekel. Danyi Pali és cigányzenekara muzsikál.

6.00: Imrus rendőrnek készül. Sárkány Sándorné elbeszélése.

6.15: Bagossy Judit zongorázik.

6.50: Hírek Budapest I.ről.

7.00: Budapest II. műsora.

9.00 — végig: Budapest I. műsora.

Délibáb

SZOMBAT

november 14

BUDAPEST I.

- 5.40: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. 6.40: Ébresztő. Torna. 7.00: Hírek. Közlemények. Reggeli zene. 1. Seregi Artur: Szent István-induló (József nádor 2. honvédszereplő zenekara, vez. Seregi Artur); 2. a) Szentirmay Elemér: Ritka búza, ritka árpa; b) Piros, piros, piros; c) Ég a kunyhó (Veres Lajos cigányzenekara); 3. Kormann: Szép az élet, keringő (berlini rádió zenekara, vez. Kormann); 4. Henrion: Lovassági harsona-induló (Becker fúvószenekar); 5. Johann Strauss: Kirándulás a Bécsierdőbe, egyveleg (ének- és zenekar, vez. Mellichar); 6. Scott: Tahiti szerelmi dal (Tino Rossi); 7. Meisel: Kacagj, szívem, keringő (Lillie Claus); 8. Fazoli: Fehér egérkék, foxtro. (Templin tánczenekara); 9. László Imre: Perbe szálltam (Korányi verse, László Imre); 10. vitéz Náray Antal: Előre, bácskai induló (Ludovika ének-kara és a Folyamerők fúvószenekara, vez. Dorozslai Károly); 11. Neri: Szerettek, filmdal (Myriam Ferretti); 12. Schütz: Dal a szájharmonikán (férfinégys); 13. Kramer: Nevető klarinét (Kramer és szolista); 14. Potusznik—Pazeller: Manilova-induló (Hunyadi János 9. honvédszereplő zenekara, vez. Friesay Ferenc); 15. Magyar Imre: Baj van, nagy baj (Kalmár Pál); 16. Ellenberg: Az első szívdobogás (Pareofon-zenekar); 17. Cherubini: Az első gondolat (Rabagliati); 18. Kraul Antal: Zrínyi-induló (Hunyadi János 9. honvédszereplő zenekara, vez. Friesay Ferenc). 10.00: Hírek. 10.15: A Szent István 3. honvédszereplő zenekara. Vezényel Helényi Gyula. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 11.15: Orgonaművek. 11.40: Karfól, törökparadiesom változtatás elkészítésének módja. Irta özv. Pápay Mihályné. Felolvasás. A közellátásügyi minisztérium előadássorozata. 12.00: Harangzó. Fohász. Himnusz. 12.10: A Mária Terézia 1. honvédszereplő zenekara. Vezényel Seregi Artur. 12.40: Hírek. 1.20: Időjelzés, vízállásjelentés. 1.30: Honvédelmi üzenet. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. 2.00: A Folyamerők szalózenekara.

- 2.30: Hírek. 2.45: Műsorismertetés. 3.00: Arfolyamhírek, árák. 3.20: Suki Tóni cigányzenekara muzsikál. 4.00: A ronggyűjtési napok. Királyfalvi Gusztáv előadása. 4.20: Német, román, szlovák és ruszin híradás. 4.45: Időjelzés, hírek. 5.00: Őszi munka. Hangulat-kép. Beszél Csanády György. Hangfelvétel. 5.15: Ki mit szeret. Hanglemezek. Az összekötőszöveget Irta Turchányi István. Elmondja Muráti Lili. 1. Bizet: Carmen, az 1. felvonás előjátéka (berlini filharmonikusok, vez. Adolf Wolff); 2. Puccini: Pillangókisasszony, ária (Orosz Júlia); 3. Chopin: Esz-dur nocturno (zongora: Cortol); 4. Santa Lucia, nápolyi népdal (Gigli); 5. Grollmund: Svájci népdalegyveleg (jódli-együtttes); 6. Erkel: Bánk bán, borsdal (Palló Imre); 7. Kossovits: Szerenád — Lavolta szerelme (Magyar Imre cigányzenekara); 8. Fries Károly: Szerettek téged halálosan (Kovács verse, Barabás Sári és Madarász László); 9. Schmidt: Én nem tudom, keringő (Illiczky verse, Kazal László); 10. Hegedüs Tamás: Hamvadó cigarettavég, slowfox (Karády Katalin); 11. Tasnády László: Ha szívvedbe zárnál (Sághy Ilona verse (Orbán Sándor); 12. Egyed Miklós: Panni (Horváth László verse, Nagykovács Ilona); 13. Niel: Rózsika — Erika (Szendrő fordítása, Pátia férfikar és a Légierők fúvószenekara, vez. Dorozslai Károly). 6.10: A kővér nők védelmében. Kolozsvári-Grandpierre Emil vidám csevegése. Felolvasás. 6.25: Hangképek innen—onnan. 7.05: Feller Sándor harmonikaszám. 6.50: Hírek. 7.20: A szagos szappan. Hangjáték egy felvonásban. Irta Vörös Márton. Rendező Barsi Ödön. Személyek: Gyimesi Gábor — Pataky József; Anna, a felesége — Ligeti Juliska; Veronka, a lányuk — Eszenyi Olga; Nagykeri Sándor — Matányi Antal. Hangfelvétel. 7.55: Énekkari művek. 8.10: Akiket mindig szívesen hallgatunk. Tasnády Ilona csevegése. 8.20: Rádiózenekar. Vezényel Kurt Karrassch. Közreműködik Lillie Claus a magyar-német művészesere keretében. 9.40: Hírek. 10.10: Székesfehérvári Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. Közreműködik Clementis Klára, zongora. 1. Mozart: Idomeneus, 11.30: Táncezene. 11.45: Hírek.

KASSA, 208.6 m és BUDAPEST II., 288.5 m

- 5.00: Ótóra tea. Táncezene. 5.50: A diófa. Kádár Erzsébet elbeszélése. 6.10: Batáry József hegedűl. 6.40: Csak Budapest II. részére. Littasy György, az Operaház tagja énekel. 7.05: Budapest II. és Kassa részére: A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági felőrája. 7.30: Türr István és Kolosvsky József felvonalattósa. Doppler: a) Változatok magyar dallamokra; b) Magyar ábránd. 7.50: Nagy Lajos és a magyar városok. Irta Széll Sándor. Felolvasás. 8.00: Valakinek muzsikálnak. 1. Balázs Árpád: Valakinek muzsikálnak (László Imre); 2. Kalmár Tibor: Hogy mondjam el néked (Mindszenti István); 3. Kéler Béla—Adorján Sándor: Csendül a nóta (Útry Anna); 4. Repülj feccsém (Magyar Imre cigányzenekara); 5. Oláh Kálmán: Csak tebenned bíztam (Korányi verse, Lontai-Rajner László); 6. Kiss-Angyal Ernő: Cudar ez a világ (Kalmár Pál); 7. Göndör József: Vagy rangosan, vagy rongyosan (Selymes verse, Koréh Endre); 8. a) vitéz Kókay István: Sose vagyok józan; b) Korányi Pátyolat a kisangyalom ruhája (Mindszenti István); 9. Teghze-Gerber Miklós: Kék a szemed (Szondy István verse, Kalmár Pál); 10. Mihály: Keress egy csendes zugot (Selymes verse, Útry Anna); 11. Koesmárosné az angyalát (Banda Marci cigányzenekara); 12. László Imre: Száz szál piros rózsát (Takács László verse, Cselényi József); 13. Szaucsek István: Hull az eső, nagy a sár (Magyaráry Jenő verse, Orbán Sándor); 14. Sándor Jenő: Szerelmes vagyok én szép asszony magába (László Imre); 15. Szertárhelyi János: Három kislány, három honvéd (Nagy Izabella). 9.00: Kassa végig azonos Budapest I. műsorával. KASSA 5.40: Budapest I. műsora. 9.00: Reggeli zene. (Dalok és hangszeres szólók, táncezene.) 10.00: Budapest I. műsora. 11.40: Magyar és szlovák híradás, műsorismertetés. 12.00: Déli harangzó. Rákóczi fohász és himnusz. 12.10: Budapest I. műsora. 5.00: Ótóra tea. (Táncezene.) 5.50: A diófa. Kádár Erzsébet elbeszélése. 6.10: Batáry József hegedűl. 6.50: Budapest I. műsora. (Hírek.) 7.00: Budapest II. műsora. 9.00—végig: Budapest I. műsora.

VASÁRNAP

november 15

BUDAPEST I.

7.30: Fohász. Szózat. Reggeli zene. 1. Kéler Béla: Magyar vigjátéknyitány (szimfónikus zenekar); 2. Poldini: Farsangi lakodalom, Kálmán diák dala (Halmos János); 3. Székács Aladár: Fülembé cseng egy dal (Nagy Margit); 4. Hubay Jenő: V. csárdajelenet; Hullámzó Balaton (hegedű; Hubay Jenő); 5. Kodály: Hary János, Tiszán innen, Dunán túl (Nagy Izabella és Palló Imre dr.); 6. Geszler György: Síneken, gépetűd (zongora; Comensoli Mária); 7. Kaecsh Pongrac: János vitéz — Iluska dala (Tamás Ilonka); 8. Fegyed Sándor: Magyar ábránd (Mária Terézia 1. honvédegyezred zenekara, vez. Fegyed Sándor).

8.15: Hírek.

8.30: Összente beszéd.

9.00: Unitárius istentisztelet a Kohány utcai templomból. Igét hirdeti Szent-Iványi Sándor budapesti vezető lelkész. Orgonát: Nagy Sándor.

10.00: Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi plébániatemplomból. A szentbeszédet mise közben Körtyvéssy-Linzenbold Ferenc hittanár mondja. Énekel a templom énekkara Berg Ottó vezetésével. Orgonát Kereszty Jenő. Előadásra kerül: Schubert: B-dur miseje. Palestina: De profundis (offertorium). A további változó részek gregorián dallamra. Mise végén Himnusz.

11.15: Evangélikus istentisztelet.

12.15: Leventeműsor. 1. Pongrácz Géza: Előre honvédek, induló (hanglemmez); 2. vitéz Somogyváry Gyula: Assiagió Madonna (előadják a pestszenterzsébeti leventék, hangfelvétel); 3. Amire a természet tanít (dr. Kerekes András előadása); 4. Csillagfény a Hargitán (hangkép. írta Pongrácz István, előadják a leventék); 5. Üzenetek; 6. Fricsay Ferenc: Szegedi dandár-induló (hanglemmez).

12.55: Zord Idők. Benda Jenő előadása.

1.10: A rádiózenekar műsorából. (Hangfelvétel.)

1.45: Időjelzés, hírek, vizállás-jelentés.

2.00: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata.

2.40: Mária Főhadnagy. Közvetítés a Fővárosi Operettszínházból. Operett három felvonásban, hat képből. Zenéjét szerzte Huszka Jenő. Írta Szilágyi László. Rendező Tihanyi Vilmos. Vezényel Endre Emil. Személyek: Mária — Szelezcky Zita; Antónia — Honthy Hanna; Bálint — Szilassy László; Péni — Kiss Mányi; Zwickli

Tóbiás — Latabár Kálmán; Kosuth Lajos — Földényi László; Draskóczy — Solthy György; báró Simonich — Pártos Gusztáv; Brigitta, a felesége — Haraszti Mici; Herbert von Waldhausen — Fay Béla; Görgey — Szentiványi Béla; Benkő őrnagy — Zordon Gyula; Biccentő straszamester — id. Latabár Árpád; Krantz doktor — Patáky Miklós; Monti balettmester — Antók Ferenc; Rakásnyi — vitéz Gozmány György; Mirzl — Miklós Livia; Biccentőné — Palucz Melitta; Csajághy, Mikola, Kenéz, tiszték a Miklós-huszárezredben — Kunu Tibor, Bódy László és Epressy Attila; Tancos — Téry Tibor; 1. jurátus — Járay Ferenc; 2. jurátus — Kiss Gyula; Adjutáns — Kúmsa Dénes; Dudás, Bagtyk, Szonjas huszárok — Péter István, Horváth Oktáv, Szabó Jenő; Őrszem — Székely István; Kocsáros — Szerémy János; A suszter — Kőszegi Géza; Főlakáj — Zilahy János.

A II. felvonás után hírek.

5.40: Német, román, szlovák és ruszin híradás.

6.00: Honvédeink nótát kérnek. Közreműködik Kékes Irén és Vargha Imre. Kísér Oláh Kálmán cigányzenekara. Az összekötőszöveget elmondja Turay Ida.

6.50: Hírek.

7.05: Száll a dal — peng a gitár. Rádiózenekar. Vezényel Bertha István. Közreműködik Marjay Erzsébet és Udvardy Tibor, az Operaház tagja (ének).

8.20: Hangképek a vasárnap sportjáról. Beszél Legényei József dr.

8.40: Holécey-együttes.

9.00: Szép ifjúság térj vissza egy szóra. Majthényi György elbeszélése. Felolvasás.

9.25: Tréfás nóták. 1. a) Haragszik a váci kapitány; b) Júlcsa ha kimegyen a piacra (Kalmár Pál); 2. a) Kiss-Angyal Ernő: Konvenció esárdás (Gyökér szövege); b) Dokupil: Hosszú az én kutyám farka (Cséleányi József); 3. Dankó Pista: Páros élet a legszebb világon (Pósa Lajos verse, Kalmár Pál); 4. Tolnay Klári parasztnótákat énekel, kísér Danyi Gyurka cigányzenekara.

9.40: Hírek, sport- és löverseny-eredmények.

10.20: Mindenből — mindenki-nek. 1. Mozart: Figaró házassága (milanói szimfónikus zenekar, vez. Majoli); 2. Taubert: Madár az erdőben (Erna Sack); 3. Liszt: Manók tánca (zongora: Sauer Emil, Halmos László feldolgoz.); 4. A Csitári hegyek alatt; b) Erdő, erdő; c) A jó lovas katonának (Budai Dalárda, vez. Ádám Jenő); 5. Kramer: Pippo nem tudja (női énekhármass); 6. Bizet: A gyöngyhalászok, ária (Roberto D'Alessio); 7. Bos: A szerelem jön és elmegy

(Lucienne Boyer); 8. Vécsey Ferenc: Vizesés (hegedű: a szerző); 9. Buttykay Ákos: Ezüst sirály (Földes verse), Hová, hová (Tamás Ilonka és Udvardy Tibor); 10. Scarlatti: Scherzo (Polltronieri-vonósnégyes); 17. Tosti: Szerenáda (Gigli); 12. Rumba-egyveleg (Valier-tánczenekar); 13. Gróf Wass György: Tudok egy dalt (Kiss Ferenc); 14. Schütz: Trilla polka (vidám falusi zenekar); 15. Yradier: A galamb (Rosita Serrano); 16. Dankó Pista: Lemondás (Lévay verse, Orbán Sándor); 17. Kovács Károly: Juliskám, indulódal (Nagykovácsi Ilona); 18. Delibes: Coppélia, baletzene (berlini filharmonikusok, vez. Borchard); 19. Fényes Szabolcs: Vén diófa — Fehér akacok (Szilágyi László verse, Kelly Anna); 20. Stotthart: Csacs-szerenáda (Frankelzenekar); 21. Szerdahelyi János: A szemel veitit rám egy legény (Imre verse); b) Répa, répa, sárgarépa (Marcali verse, Nagy Izabella); 22. Dvorzák: Humoreszk (Meister-sextet); 23. Kiss-Angyal Ernő: Erdélyi dal (Horváth József); 24. Jakó Dezső: Honvéd-induló (Légiérek fűvőzenekara, vez. Dorozsli Károly).

11.45: Hírek.

KASSA, 208.6 m

és BUDAPEST II., 208.5 m

11.15: Országos Postászenekar.

Vezényel Fördög János.

12.15: Farkas Sándor cigányzenekara muzsikál.

2.00: I. Dalok és hangszerzőlők.

3.00: Táncezene.

5.00: Nagy magyar életek. Kring Miklós beszél Szent Lászlóról.

5.20: Szerviznap Péter hegedű.

Zongorán kísér Máday Sándorné.

5.45: Középkorúak a Vöröskeresztről. A közvetítést a Rákóczi Ferenc kereskedelmi fiúiskolából vezeti Budinszky Sándor. Hangfelvétel.

6.00: Két zongoraszám.

6.20: A Székesfővárosi Zenekar hangversenyének közvetítése a pesti Vigadóban. Vezényel Csillag Jenő. Közreműködik Piovesan Siro (hegedű). Hangfelvétel.

8.00: Sporteredmények.

8.10: Részletek Gluck műveiből. Halála évfordulója alkalmából.

8.40: A legünnepeltebb római festő, Guido Reni halála 300 éves fordulóján. Hoffmann Edit dr. előadása.

KASSA

7.30: Budapest I. műsora.

12.15: Hírek és heti beszámoló.

12.30: Magyar nóták.

1.10: Budapest I. műsora.

5.00: Budapest I. műsora.

7.00: Budapest II. műsora.

9.00—végtig: Budapest I. műsora.

Délibáb

AZ I

Jelleg
tömtöte
széles a
ször k
rám m
sejtette
néztem
gomban
előre,
felfelé
men, sz
körülte
sentmi
rót nem
bergsom
vigyorg
A vi
nevető
tét ere
torz jó
pillanát
tölem;
mündig
tessél,
azokna
számú
apadni
Nem t
közlel
titkána
— J
Vált
gedten
— A
Igy
qui ri
arcú C
rohand

Ügy
hivata
olyasf
láiban
elmon
hogy r
—
a nyelv
Név
jából
évtize
bocsán
—
és círn
udvar
S
életen
—
neki,
tudni,
nehéz
Tal
1941
a viz

Dél

AZ ÉLET SZINPADÁN

I. A nevető ember

Jelegzetes macskabajusza, mely két végén tömötten kunkorodott, még kihívóbbá tette széles arcán terpeszkedő vigyorgását. Először kínosan feszengeni kezdtem, amint rám nevetett s valami toaletthibát sejtettem e provokáló derű mögött. Megnéztem a kalapomat, hogy szórakozottságomban a szalagsokrot nem fordítottam-e előre, gyors mozdulattal rántottam egyet felfelé a nyakkendőmön, lefelé a mellényemen, szóval hirtelen elvégeztem mindazt a körültekintést, mely meggyőzhetett róla: semmi olyan megszokottól feltűnően eltérőt nem szolgáltat a külsőm, hogy a nevetés bergsoni lélektana szerint az ismeretlen vigyorgó arcidegeit vonaglásra izgathatnám.

A villamos reggeli utasai között, ahol a nevető emberrel szembekerültem, az ellentét erejénél fogva még erősebben hatott a torz jókedvnek ez a merev lárvája, mely pillanatra sem hullott le. Már elfordult tőlem a nevető ember tekintete, de még mindig nevetett, hangtalan, idegesítő nevetéssel. Talán utolsó mohikánja ez az ember azoknak a vidám teremtéseknek, akik a száműzött jókedv idején nem engedik kiapadni lelkükben az optimizmus forrását? Nem tudtam megállni, hogy egy kérdéssel közelébe ne férközzem az öntelt vigyorgás titkának.

— Jó, akinek jókedve van — mondtam.

Változatlan nevetéssel nézett rám és csüggedten felelte:

— Arcidegzsábám van.

Igy találkoztam Hugo Victor „L'homme, qui rit”-jével, az örök nevetésre torzított arcú Gwynplain-nel, a gondoktól ostromlott rohanó reggeli villamoson.

II. A névjegy

Ügyes-bajos dolgában keresett egy kihivatalnok. Szerény, szinte riadozó ember, olyasféle típus, mint amilyen Csehov novelláiban örökült halhatatlan életre. Miután elmondta az ő kis nagy ügyét, megígértem, hogy majd levélben adok neki felvilágosítást.

— A címem... — csetlett-botlott a a nyelve, — nem tetszik tudni...

Névjegyét halászott ki a kopott redingotjából, melynek fekete színe legalább másféltized robotjában sápadt zöldesre és szinte bocsánatot kérve nyujtotta át.

— Oh, kérem, nem felejtsem el a nevét és címét, hiszen már volt szerencsém — udvariaskodtam.

Szinte meggörnyedt a szerénység egy életen át viselt alázatos terhétől.

— Akkor lesz olyan kegyes — bátorodott neki, — visszaadni a névjegyem. Tetszik tudni, nincs már csak 2—3 darab és olyan nehéz újat nyomtatni.

Talán nem is a szürke kis öreg, hanem 1941 adta le nálam és kapta vissza tőlem a vizitkártyáját. (V. T.)

Déliab

KÖZÖS
MAGYAR

*Életre veszi a
Divatcsarnok
butort!*

Kérje díjmentes
képes ismertetőnket.

A firenzei énekeslány

IRTA: IJJAS ANTAL

I.

Kékeszöld novemberi éjtszaka, az elvarázsolt Piazza Vittorio Emanuele felett fantasztikus opál és jémkorong a Hold és a sarki kávéház elfüggönyözött, lompá aranyfénygel sugárzó óriási táblái előtt így szól hozzám Otto Lange:

— Menjünk be, jó?

— Ottó ezt mondja minden este, amikor ideérünk esti sétánkon. Ezt mondja most is és ajkai elől Jehér pára száll fel: két nap óta tart a tiszta fagy és a jó köhögni kezd; mire végez disszertációjával a Bibliotheca Laurenziana kéziratái és ősnymotlványai közt, már künn lesz a fél tüdeje.

— Várjatok — mondta Karl a sarkon, ahol feltűnik; ő a Buca di San Giovanniban vacsorázott ma előkelően. És bevonulunk a kávéházba, a fénybe, zenébe, cigarettafüstbe, és egy csodálatos énekhang alá, úgyhogy Karl megáll és így szól:

— Hát ez az? No, az új zenekar megérkezett.

Már hetek óta hirdették a kávéházi asztalokon a reklámlapok, hogy Miss Josephine Smith, amerikai olasz énekesnő ideérkezik társulatával és ebben a Sala di Concertóban tartja műsorát. Ime, már itt is van, a L-alakú kávéház sarkára, az oszlopok közé épített emelvényen sorakoznak mögötte hegedűse, zongoristája és a két hárfáslány, a fény és füst tele van egy forró és édes aranyhang árjával és emberekkel; máskor csak mi, idegenek lézengtünk itt, a beenszülött firenzeiek normális körülmények közt nem járnak kávéházba. De már délután öt órakor megvolt a társulat első szereplése és ügylátszik, szenzációt kellett — mi már csak hátul kapunk helyet a sarokban. Luigi már hozza is mind a hármunknak a feketét habbal. De a feketék ma érintetlenek maradnak mindaddig, míg közénk, mint az aranygyölk, hullanak egy olasz canzone csodálatos romei.

A szünet alatt, a zaj felszabaduló morájában, Karl dühösen mondja:

— És éppen ma nem hoztam magammal a vázlatkönyvem!

Az énekeslány valóban megérdemelné, hogy lerajzolják és lefessék, mert csodaszép. Az ódon, mondhatni történelmi olasz szépség, végigöntve és álljárva amerikai hanyagsággal s alig lehet több, mint husz éves. Most pihen, mozdulatlanul ülve fenn az emelvényen, de pihenése olyan, mint a szobroké: súlyos, gyönyörű és titokzatos és nem érinti az alatta kéken kavargó moraj. Ebbe a morajba lép bele és biceg végig a termen a Megpakult Tiszt.

Nem tudjuk, hogy hívják, de idejár a kávéházba minden este, tisztiszolgája kíséri el, mind a ketten katonaruhában vannak. Az Alpok között jolyt ki a szeme és törött el a jobb lába és a mullokori lasizta ünnepélyen, amikor díszben volt, alig fértek el a bal mellén kitüntetései. Luigi hevesen suttogva közölte róla, amikor érdeklődtünk, hogy a felesége elhagyta, azóta tisztilegénye gondozza és csak nyáron megy el kissé Firenzéből; valahol a Val di Mugnone-ban van kis birtoka. Egyszóval legénye végigtámogatja őt a kávéházon, a kis asztal felé, amit fenntartottak neki erre az estére is. És Luigi neki is hozza a feketéjét.

A tiszt egyáltalában nem romantikus jelenség. Alacsony, zömök, egész bátran azt mondhatni róla, hogy potrohos ember. Gyűrött és elhanyagolt s az arca is az; egyébként beleges és sötétlen puffadt, rosszul borotvált, forradásokkal és szakadásokkal tele férfiarca, de van benne valami a bálványoszobrok, a nagyarcú etruszk bálványoszobrok szörnyű monumentálitásából és erejéből. S egész lényében van valami állati komorság.

Nem tudatosan és nem szándékosan, de sokszor gondolkodtam már róla. És azt gondoltam róla: Ime, egy ember, akil elhagyott a felesége és elhagyta őt is a szeme világa is; azóta ebben a sötétben és magányban kell élnie, — mi mással lehetne tele a szíve, mint komorsággal és erővel?

És ekkor jó az a jelenet, amikor megludjuk, hogy mi van az asszonyától elhagyatott férjfi szívében. Ime ez: könnyek.

II.

Még mielőtt az énekes lány elkezdett volna énekelni, a fiatal férjfi, aki a zongoránál ült, bejelentette, hogy Signorina Smith, az ő menyasszonya, az ő megzenésítésében fog énekelni valamit, ami bizonyára ismeretes minden firenzei előtt. Az emberek nevettek, tapsoltak és várakoztak.

amikor az énekesnő, aki már állt, meghajolt, intett a zenekarnak s ajkán a következő pillanatban felhangzott a legsúlyosabb és legesodátatosabb canzone, az

„Amor che nella mente mi raziona . . .”

Az ember egyszerre bővületbe merevedik tőle. Óh, éppen ilyen kéken sütött a hold egy egészen olaszos magyar ktsváros felett. Pécs felett, amikor ennek fordításával vesződtem végig — nagyjából hasztalanul — egy fél éjszakát, — s magamban most hozzádudolom magyarul :

„A szerelem, mely cseng-cseng-cseng szívemben . . .”

De a rímek édes aranyhullásába egyszerre, csak belesörren valami éles, disszonáns hang, idenezünk : a katonatiszt komor, roppant és nem is egészen tisztá kovácsöklei hullottak az asztalra és a tálcára. Valaki, aki nem látta, miért a zaj, hangosan püsszogni kezdett, de leintik heves gesztusokkal és hadaró suttogással. S az énekeslány énekel tovább, mert nem történt semmi, csak a vak katonatiszt hajítja hátra fejét, odahajítja a fejét a falhoz és sír.

Látott-e már valaki férfit sírni, ilyen ötven év körüli, zord és bálványarcú férfit, vakon és arcán sebek hegeivel? Minden bizonnyal nagyon kevesen és most odameredünk az ének és a látvány kettős bővölete alatt az összeszabdalt, borostás és csúnya férfiarcára, amint lány és egészen gyermek lett a sírásban. Ugy sír, mint egy gyermek, olyan szakadoatlanul öntve könnyeit, csakohy hang nélkül, de vonagló arccal, — a könnyek lefolynak kétoldalt arcán, befolynak a szája sarkába is, ettől az arca olyan dacos lesz, mint egy megvert kisfiúé. Mind őt nézzük és az énekesnő — még egy-két villanó szárnyesapás az aranyhanggal — megáll.

Suttogni kezd a zongoristával és lejön a falbaépített lépcsőn, átjön közöttünk és odahajol a síró, vak férfi fölé.

III.

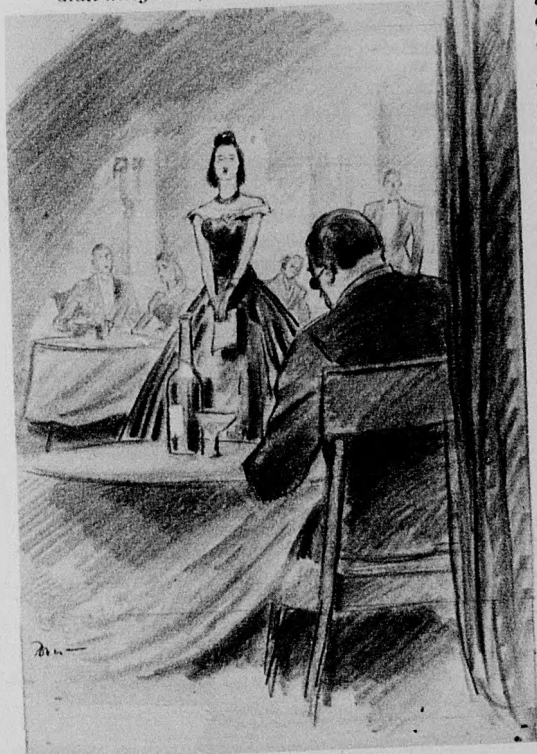
Milyen esodátatos : a katonatiszt egyszerre abbahagyta a sírást, amikor a lány mind a két kezével megfogta arcát és elkezdte tartani rázkódó fejét, — a göresösen juldokló zokogás egyszerre megállott és a férfi két keze felemelkedett a lány két kezéhez. Mind visszafojtott lélegzettel néztük az utat : a férfikéz útját a lány kezén, — ő, olyan óvatossággal és finomsággal tapogatta végig a lány két karját, mint valami gyermeket, közben-közben gyengéden simogatva. Vajjon miért nem ért ehhez a testileg és lelkileg sebestült, zord vénkatonához asszonyi kéz és mióta nem simogathatta ő asszony édes, karesú ujjait?

S a vak tapogatózó ujjak felérték a lány arcához. Körüljárták és megnézegettek őt, mi-lehullottak a vékony vállakra és — ki talált volna ebben valami megbotránkoztatót — súroítottak egy pillanatra a kebleket. És újra visszahullottak az asztalra.

Rettenetes csend volt. Ottó beleg mellére szorította mellettem a kezét, hogy ne köhögjön, szemei kimeredtek, én pedig pontosan és automatikusan fényképeztem a memoriámmal mindent — egy angol lány hambaos arcát látom ebben a pillanatban ijedten és sápadtan a többiek között. S a csendbe — kisírlan és rekedten, szinte összetörve, mint a földön heverő cserepek — beleszólt a vak katona hangja :
 — Énekelne-e még nekem, kislányom?
 — Énekelnék — mondta sírással küszködve az énekesnő. Mit énekeljek?
 — Mindegy. Amit tud!

Az énekeslány visszament a dobogóra. Ott még küzdött egy darabig a sírással, azután elkezdett énekelni. Elkezdett énekelni és úgy énekelte — amikor megkezdte, féltiz volt — úgy énekelte éjjelig, mint valami esodátatos arany hangszekrény, végigénekelte egész műsorát az újra sírni kezdő vak férfinak és mi elszorult szívvel hallgattuk a rettenetes viaskodást, melyikük győzi tovább : a férfi könnyel, vagy a lány énekel. A lány bírta tovább, mert a férjiből egyszerre csak kifogytak a könnyek. Akkor fizelett, az ének áryában dülöngézve, mint valami részeg vagy lábadozó, kiment a kávéházból. S az énekesnő még befejezte a melódiát és csak azután roskadt le sírva a székre.

De azóta tudom, hogy van valami, amiben a nők erősebbek, mint a férfiak : a fájdalom.

Kolozsvári Vera. Hogy számíthat-e rá, azt így, levele alapján, nem tudom megítélni, erre csak ő maga felelhetne. Egyébként oly fiatal még, hogy egyáltalában nem sürgős a dolog. Ha majd a férfi nyilatkozik terveiről, akkor is ráér dönteni. A nagy korkülönbség általában véve nem egészséges és meggondolásra érdemes, mielőtt még terveket szőne.

Sz. L. Adony. Csodálkozom kérésén. Hogyan tehetta fel rólam, hogy én bármely, hozám bizalommal forduló olvasómról egy harmadikkal bármit is közölnék?! Rovatom olvasói nyugodtak lehetnek: amit velem bizalmasan közölnek, azt én olyan mélyen magamba zárom, mintha csak gyónási titok volna. Képzelve magát a másik fél helyzetébe s akkor bizonyosan szégyenkezni fog meggondolatlan kérése miatt.

Jólelkű. A nagy korkülönbség miatt nincs értelme levelezésüknek, mint ezt maga is igen helyesen látja. Jobb, ma egy kisse és rövidebb ideig elkeseredni, mint később, álmatlan éjszakákon azon töprengeni: hogyan legyen úrrá a felidézett, kínzó szellemeken. Maga az idősebb, tapasztaltabb, tehát felelős a másikért is.

Napoleon. Tűzön kft magának korához jobban illő, komoly és nemes célt. Minden valamire való férfi ösztönösen kerüli a hódító szán-

dékú nőt. Az a természetes, ha a férfi akar hódítani s nem megfordítva. Ugy látszik, nagyon sok felesleges ideje van ebben a minden dolgos emberre számot tartó, mai világban!

Sárga rózsza. Őszintén örülök, hogy sikerült megnyugtatnom s most világosan látja helyzetét. Legszebb jutalmam az ilyen kedves levél; hogy is gondol arra, hogy tartoznék nekem valamivel. Dicséretes és követendő példa az is, hogy hős honvédeink számára cigarettát és olvasnivalót akar gyűjteni. Segítse az Isten szép szándékában.

Megaláztam-e magamat? Kár volt érzelmi mondatokat írnia abba a levélbe. Most már ne tegyen egy lépést sem tovább. Hogy tényleg a sejtett ok-e az igazi s nős léte nőtlenné adta ki magát, azt könnyű volna megtudni, de nem érdemes törődni az ilyen emberekkel.

Lelki beteg. Részvétellel olvastam meg nem érdemelt sorsa ismertetését. Mihelyt kivezető utat talál, értesítem.

Szemuka. Sajnálom, hogy ilyen korán meg kellett ismernie a csalódást, de ez majd felvértezi s nem lesz többé ennyire hiszékeny. Ha komolyan szerette volna magát az a fiú, nem ment volna egyszerű telefonhívásra egy másik nő után. Csélesap, szeszélyes és megbízhatatlan fiatalembernek látszik ez s nem érdemes búsulnia utána. Ne közeledjék hozzá s ha változatosságot keresve újra találkozni akarna ez a férfi, ne higgye el, hogy megbánása őszinte. Fiatalsága és a munka gyorsan meghozza a feledést, s nemsokára nem is gondol arra, hogy érdemtelenre pazarolta érzéseit. Az ilyen tiszta lelkű, fiatal lánynak sokszorosan kell vigyáznia, hogy hiszékenysévével vissza ne éljenek.

Anna Mária. Megértem felháborodását, hogy eddig csupa ilyen férfival hozta össze végzete, de a következtetése hibás. Nem minden férfi

ilyen haszontalan. Mindig voltak ilyenek is s jól teszi, ha kerüli őket, de általánosító gondolatokat még se engedjen meggyökerezni a lelkében. Ha eddigi tapasztalatai bizalmatlanná tették, ennek majd hasznát fogja venni az életben s nem lesz prédára vágyó, lelkiismeretlen kalandorok hiszékeny bábja. Olyan fiatal még, hogy türelmetlenkedés nélkül kivárhatja, míg eljön életébe a maga tisztességes élet-szemléletéhez méltó férj.

Szomorú kislány. Előtte az élet minden szépséges jelentősége. Nem szabad hát csüggednie. Igaza van; a jó könyv a legjobb barát s ha nem szükséges pihenése rováására olvas, nem értem, mit kifogásolnak kedvtelésén, ha csak azt nem, hogy korához még nem illő könyveket olvas? Vagy talán egész napi fázatát munkától kimerült hozzátartozói éjszakai nyugalmát zavarja olvasással, úgy, hogy azok másnap nem tudnak kipihenten magáért is dolgozni? A fiatalság gyakran önző, s észre sem veszi, mikor kiknek árt. De ha nem napi kötelessége rovására s környezetére is gondolva, korához illő, jó könyveket olvasgat, ez ellen senkinek nem lehet elfogadható kifogása. Irja meg napi munkabeosztását, eddig olvasott könyvei címeit s hogy melyik és miért tetszett legjobban?

Ibolya. Minden tiszteletet megérdemel elhatározása, hogy szülei anyagi nehézségei miatt félbenmaradt tanulmányait saját szűkös keresetéből akarja folytatni. Ilyen derék, dolgozó emberek számára létesítette a tankerületi főigazgató úr az esti tanfolyamokat a Lovagutca 9. szám alatti iskolában. Menjen oda bizalommal s ott minden kérdésére pontos választ kap. Ha pedig majd megszerezte a IV. polgárról a bizonyítványt, kérem, értesítsen, hogy én is örülhessek. Levele után ítélve hiszem, hogy sikeresen levizgázik.

Kérem kedves olvasóimat, levelükre mindig írjanak jeligét, mert anélkül nevüket, vagy városuk nevét, esetleg mind a kettőt használnom jeligének. Magánlevelet nem írhatok

NŐK

A kon

idejét éljük, mert néhány nek eszéb három fajta vezni a r azért is, r divát rány még a lege legdrágább luxuskivite Kombinált blúzok, a kalapok. A fele-fele a kombináció egyéb lenn régi szöve kisse már bundákat jük s így modelkaba amely ele A belváros sok kopot is van, a mandzsetták kész kabátokra méből egy rész készi gombolna

A sok azonban arról a p is, amely ború ter egyáltalán a kabáttra vetre kis szünk, e sonyzsebz mandzset

Ezekbe is nagy színes ba a kombin modell Általában jellemző, hogy sen színek megférn lomban

A tél bundákba jegyeznü ságuk mint te térdig, centivel

Délután gáns a ellátott szőrme

NŐKRŐL A NŐKNEK

*72ja:
Katalin*

A kombinációk

idejét éljük. Nemesak azért, mert néhány divattervezőnek eszébe jutott két-három fajta anyagból tervezni a ruhákat, hanem azért is, mert a háborús divat rányomja bélyegét még a legeredelibb, még a legdrágább és leginkább luxuskivitelű modelre is. Kombináltak a ruhák, a blúzok, a kabátok és a kalapok. A szövet és szőrme fele-fele arányban kevert kombinációja ugyan mi egyéb lenne, mint az, hogy régi szövetkabátunkat és kissé már kopottas szőrmebundánkat együtt viseljük s így friss, valódi idej modelkabátot nyerhetünk, amely elegáns és divatos. A belvárosi szűcsöknél igen sok kopottas szőrmebolero is van, amelyből zsebek, mandzsetták, szőrme gallérok készülnek a szövetkabátokra. Néha a szőrmeből egész kis mellényrész készül, amit a ruhára gombolnak rá.

A sok szőrme mellett azonban emlékezzünk meg arról a praktikus divatról is, amelyet szintén a háború termelt ki. Eszerint egyáltalán nem kell szőrme a kabátra. Elég, ha a szövetre kis bársonygallért teszünk, esetleg nagy bársonyzsebeket és bársonymandzsettákat.

Ezekben a kabátokban is nagy a választék. Néha színes bársonnyal történik a kombináció s így az egész modell elevenebben hat. Általában a ruhákra is jellemző, hogy eddig sehogyan sem összeegyeztethető színek kerülnek össze s megférnek békés nyugalomban egymással.

A télikabátokhoz és a bundákhoz meg kell még jegyeznünk, hogy hosszúságuk sohasem nagyobb, mint térdigérő. Pontosan térdig, mert a ruhák egy centivel térden felül érnek.

Délutáni ruhának is elegáns a szőrmemellénnyel ellátott szövetruha, amelyre szőrmezsebes, drap télikabát kerül

Öt új modell

Megkíséreljük tíz új modelleket a leírását. A különböző divatbemutatókon ez a tíz ruha kapott legnagyobb tapsot, ezeket vették meg legelőször és ezekből rendeltek utána más színben, más méretre legtöbbször. Per-

ruha. Földigérő szoknyáján semmi dísz, csak egészen enyhe harangszabása ad neki nemes vonalat. A ruhának övje nincs. Háta teljesen síma. Az ujjak hosszúak. Csak a ruha első mellrészén feszülő, rádolgozott ezüst-

szívalakú befejeződése és a slusszvonala között. Nagyon szép hatású a ruha. Megtalálhatjuk a nyakában a nagyanyáink korából származó halsontokat is, amelyek egyébként a mostanában nagyon divatos magasnyakú ruháknál gyakran szerepelnek, sőt láttunk olyan fekete délutáni, feszes darázsderékű ruhát, amelynek apró külső fűzőjében is fellelhetőek voltak a karcsúsító halsontok. Ez azonban inkább csak dekoráció volt, a darázsderéknek természetesen kell lennie.

2. Ugynevezett farkasfogal díszített sűrű, sötétbarna nadrág, oldalán széles farkasfog-cicakkokkal, felső része síma, hosszúujjú barna blúz, amelyre ráterül s övvel leszorítható az a világosdrap ujjatlan rész, amely elől-hátul kötényszerűen hajlik a blúzra s elől-hátul széles, kétoldalt kapcsolódó s elkeskenyedő övvel kapcsolódik a ruhához. Elegáns, fiatalos és szép.

3. Szőrmével díszített turbán, ezüstlaméból, a fejtetőn erősen magasítva. Ebből a magasított részből indul ki a homlok felett a két ezüstróka farkarok, amely a fül felé húzódik. Érdekes modell.

4. Nem mindennapi annak a kabátnak a terve, amelyet igen-igen megtapsoltak az egyik divatbemutatón. A fekete szövetszálból készült, testhez álló, de felül bő raglánújjú kabát elől végig gombolódik s kettős ujjja van. Az egyik könyökön alul ér valamivel, a másik rendez hosszúságú. A felső, kisebb ujjat ráncolva tartja néhány kékróka láb, köröskörül. Kékróka farkarokból készült kalapot mutattak hozzá.

5. Tipikus óvóhelyruha: sötétbarna bársonynadrág, de úgy, hogy a bársony színe befelé van, kívül pedig vékony, matt selyem van rásteppelve, hozzá most már kifelé fordított bársonykabát, térdén alul érő, nagy zsebekkel, szorosan csukódó felsőrészrel.

Legújabb divatkalap

sze, ez nem azt jelenti, hogy ezzel megszűnt ezeknek a modelleknek az exkluzivitása. Nem. Ez csak az egyes darabok népszerűségét jelenti, a sikert, amelyről a tervező is eldöntheti: ezek a zsánerű modellek tetszenek ma a vásárlóközönségnek. Nos, kezdjük a felsorolást:

1. Síma, fekete estélyi

flitterrész adja meg az estélyi jelet. Ez azonban nem húzódik a derékvonalig, hanem afölött mintegy tíz centivel szívalakban befejeződik. A flitter kivágása ékalakú, kicsi. Ebből indul ki az egész nyakat betakaró, plisszírozott, ciklámenszínű zszorsettbetét, amely ugyan-csak díszíti a ruhát a flitter

1. Szürke jersey-kabát platinarózákkal díszítve. 2. Fekete délutáni selyemruha arany gyöngyhímzéssel. 3. Fekete, könnyű szövetroha fehér batiszt eszkegallérral és kézelővel. 4. Fekete bársony estélyi ruha aranyesipkével kombinálva

ÚJ HIREK

Rövidesen érdekes, új könyv jelenik meg a könyvkereskedések kirakataiban. Első hiteles munka lesz ez a magyar páncélosok nagy-szerű fegyvertényéről. A könyv szerzője, egyik páncélos egységünk parancsnoka, személyes harctéri tapasztalatai alapján tárja az olvasó elé a páncélosok harcait. A szerző: vitéz Görgey Vince, a könyv címe: „Hajrá, páncélosok!” *

A mai világkatakizmában, amikor éppen Anglia szárazföldi és tengeri hatalmát kezdék ki ellenfelei, igen aktuális Benson „Drake admirális” című kitűnő könyve. Anglia tengeri hatalmát Erzsébet királynő uralkodása alatt Drake admirális alapította meg. Benson érdekesen írta meg az angolok nemzeti hősenek élettörténetét, annak minden érényét és hibáját egyforma élességgel tárja az olvasó elé. A könyv keretében igen reális és adatokkal alátámasztott képet kapunk Erzsébet királynő uralmáról is.

Falk Géza: „Puccini”-könyve az utolsó nagy operakomponista életét, művészetét és műveit tárja elénk. A könyvből megismerjük Puccini küzdelmes ifjúságát, a milánói évek szépségét és nyomorát, a Maestro művészi és emberi fejlődését és kibontakozását. Elénk tárul az első operák komponálása, a világ-síkiert arató triász („Bohém-élet”, „Tosca”, „Pillangókisasszony”) diadalmas útja, a zeneköltő zenei ballépése („Fecskék”), az amerikai igények kielégítését szolgáló, Nyugat lánya” születése, a finom hangulatú „Triptychon” játszi könnyedséggel való megrása és az út végén keletkező „Turandot” csodálatos módon való megalkotása. Megismerjük Puccini gyengédségét, ember-szerető jóságát, a női szív iránt tanúsított megértését. A magyar fejezetben a szerző élénken élénk parázsolja a Maestro ittlétét. A szépkiállítású könyv gróf Esterházy József „Griff” könyvkiadó-vállalatánál jelent meg.

Adalmi notesz TITKOK

TURI TURGYONYI ANDRÁS NOVELLÁSKÖTETE

Turi Turgyonyi András apró karcolatait, villanásszerű novelláit gyűjtötte össze ebben a kötetben. Az első, ami figyelmünket megragadja, írásainak szomorúság alaphangja, azé a szomorúságé, amely a ma emberének különös sajátja, azonban sohasem bántó és soha sincs terhünkre. A mai munka után futkosó ember villanásai ezek, titkok, amelyeket nem láttunk, mert elshuhantak mellettünk s amelyek most ebben a könyvben élénk vetődnek. Megragadja figyelmünket a fiatal író stílusának zártsága, egy-egy mondatának csendes finomsága. Turi Turgyonyi könyve tehetséges író munkája, akitől még sokat várunk.

Louise de Vilmorin:

A mennyezetes ágy

Az utóbbi esztendő egyik legnagyobb könyvsikere ez az érdekes meseszövést regény, amely egy csapásra híressé tette írójának, a fiatal, tehetséges francia írónőnek nevét. Louise de Vilmorin ösztönös írónő tehetség, aki az asszonyi lélek finomságával rajzolja meg regénye főhősének, a meau-i várban szülylő zseniális rabnak a történelét. A könyv minden oldala páratlanul friss képekkel gyönyörködletti az olvasót, a történet érdekessége felveszi a legizgalmasabb kalandregényekkel is a versenyt. Külön értéke a könyvnek az az egyéni báj, humor, amely arany csillogásával szövi át a fordulatos történel gyorsan váltakozó epizódjait. A könyvet a Cserépfalui könyvkiadó hozta az ősi könyvpiacra.

A Királyi Magyar Egyetemi Nyomda

karácsonyi újdonságai közül a legszebbnek ígérkezik Jajczay János: Karácsony a művészetben című könyve. A gyönyörű bibliofil kiállítású könyv javarésze pompás táblákat és műmellékleteket tartalmaz. Orbán Dezsőnek, ezúttal „felnőttek” számára írt hatalmas társadalmi regénye a következő újdonság. Furesa véletlen következtében egy kisvárosba került tanár független és filozófus magatartásával felkavarja a társadalom nyugalalmát s ebben a lelki kavargásban megjelenik előttünk a magyarság örök Jánus-arca, a keleti és nyugati lelkiállkat eredendő különbsége. A regény címe: A síoparti nyár-jás. Eötvényi Olivér Ferenc

Ferdinánd trónörökösről írt nagyszabású életrajza nemcsak a komoly történettudományt gazdagítja elsörangú és nagyfontosságú forrás-munkával, hanem a közel-múlt történelmi események iránt érdeklődő nagyközön-ség számára is rendkívül érdekes olvasmányul szolgál. Diárium Könyvtár címmel nagyjelentőségű sorozat indul meg. A fiatal magyar irodalom népszerűsítésére, karácsonyra a következő négy kötet jelenik meg: Thurzó Gábor: A brazíliai kérés, Takáts Gyula: Vágják a berket, Birkás Endre: Kelepece és Lovass Gyula: Honfitársnőm: Micheline című kis regényei.

K
A „M

Két kom
Jonesó Bét
olvasóinkna
a feladatna
két művész
nyugati ku
erényeiről t
ketten a
alatt kezd
tanulták.
munkáik g
hogy igaz
utalunk, h
Erdélyben
leszögezzük
végre bef
vágó pikt
maiak és
a túlfinom
a régi, jó ö
től és men
dekadensei
Erről a kiá
fejjele, zúr
műlvező,
a túlfinom
a két ma
csak az
kapott.

Csorba
akvarellek
tájképei
csodálatos
az alkot
(„Alkony
ködillava
többi kép
emelték
temperáj
Ez az ig
egyszerűs

Csorba
tás a p

KÉT FESTŐ A „MŰBARÁT“-BAN

Két komoly művész, Csorba Tibor és Jancsó Béla alkotásairól kell beszámoljunk olvasóinknak. Örömmel teszünk eleget ennek a feladatnak, mert úgy érezzük, hogy ez a két művész képeivel, egyéni látásmódjával, nyugati kulturáltságával fajunk kimagasló erényeiről tesz újabb tanúbizonyságot. Mindkettőn a francia impresszionisták hatása alatt kezdtek. Virtuóz technikájukat tőlük tanulták. De mai eredményeik, kitűnő munkáik gyűjteménye, bizonyítéka annak, hogy igazán magyarok. Most nem arra utalunk, hogy a képek nagyrésze hazánkban, Erdélyben és a Duna mellett készült, de leszögezzük mert ime itt a bizonyosság, hogy végre befelegett az elmekörtán körébe vágó piktori munkáknak! Ezek a képek maiak és ha tetszik, „modernek”. Mentések a régi, jó öreg naturalizmus merev sallangjaitól és mentések a huszas évek szerencsétlen dekadenseinek világszemléleti kisiklásaitól. Erről a kiállításról nem megy haza kótyagos fejvel, zűrzavaros élményektől részegen a műélvező, de biztosak vagyunk benne, hogy a túlfinomult, gazdag műgyűjtő is megtalálja a két magyar művészen azt, amit eddig csak az úgynevezett „divatos” festőknel kapott.

Csorba Tibor ragyogó, tiszta esetkezelésű akvarelleket állított ki. Különösen erdélyi tájképei tetszettek. A reggeli napfény csodálatos színlátomásai („Hajnali ezüstök”) az alkonyi ezernyi finom színpázmája („Alkonyati zöldek”), a tavasz üde zöldjei ködlilával átfuttatva („Váci dombok”) és a többi képek is legelső akvarellistáink sorába emelték Csorbát. És van egy kis temperája: „Kilátás a párizsi tetőkre”. Ez az igénytelen kis kék paeni a maga egyszerűségében igazi remekmű!

Csorba Tibor: Naplemente egy erdélyi faluvégén

Jancsó Béla: Délutáni napsütés

A pasztellfestő Jancsó Bélát sem mi fedtük fel. A műkritika már régen elismerte és számon tartja. Ujabb pasztelljei vizíószerű színálmok, olyan megfoghatatlan szuggesztíóval, hogy szinte megdöbbenik néha a nézőt. Ezek a képek nemcsak beszámolnak nekünk a világ dolgairól, ezek a képek és rajtuk keresztül a művész vádol, meggyőz, ösztönöz, felizgat és megnyugtat. Ezek a képek néma programbeszéd. Az egyik: „Délutáni napsütés”, a Bátyasétány

nyárvégi hangulatának néhány elkent színpalccal jelzett mesteri kifejezése. Csodálatosan egyszerűen, szinte teljesen feloldva a rajtot, hozzá élénk a művész a vén Buda kedves sétatályát, az öreg gózlámpával, a rozszant padocskával, háttérben a budai hegyek kéklő koszorújával. Hogyan is mondaná szegény Rippl-Rónai, ha élne?: „Jól van jól, nagyon jól van!”

Tor.

Csorba Tibor: Kilátás a párizsi tetőkre

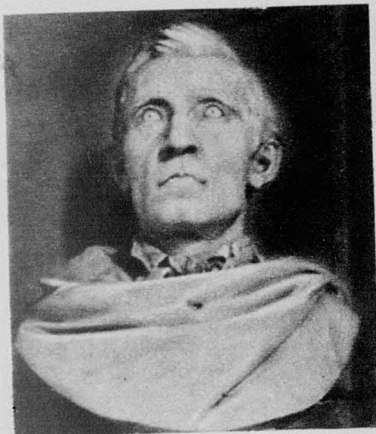
Jancsó Béla: Óbudai Dunaág

Dérnye

Jókainé Laborfalvy Róza

Tóth József

ÉVFORDULÓ SZÁMOK A SZINÉSZPANTHEONBAN

A jókedv elé iramló vágyak csillogó körforgásában álljunk meg egy percre. A nagyjáték függőnye még várjon a gongyütésre. A rivalda maradjon sötét, mert most az ezerfejű Cézár előtt az Emlékezel gyújt mécsvilágot, hogy halvány fényével felszántsa a halhatatlan nevű színészek pantheonjának örök sötéttségét.

Prológus nincs, mert a nagyszellemek idézésére a sírok fejjái felelnek. Márványba, kőbe vésett évszámok, amelyekről a mának krónikása letörölte a feledés porát s most, e színes íráskopirójára vetíti, hogy olvassák kegyelettel.

A magyar színészetnek sok-sok halhatatlan nevű halottja van. Szerleztél az anyaföld méhében, az örökálmom ölelésében megpihenve. Sorjába állítani: egy betűgazdag kötet ragyogó történelme a nemzeti színjátszásnak. De mi csak pár nevet idézünk. A sok közül néhányat, kiknek születési vagy halá-

lozási évszáma: centenárium. Évfordulója annak, hogy született és egyszer betöltötte ragyogó hibátását s hogy egyszer égő lelke ellobogott és pályájának csillagfutása behullt az örök éjszakába Kolozsvárott.

Száz éve (1842), hogy meghalt Kotsi Patkó János, a magyar színészet úttörőinek egyike. Külön színész és Kelemen mellett az első színházszervezője és igazgatója.

Helven éve (1872), hogy megszületett Bakó László, a Nemzeti Színház nagy tragikus. Madách: Az ember tragédiájának első Ádámja, Shakespeare-darabok felejthetetlen hőse.

Negyven éve (1902), hogy örök álmra kísérték Szigeti Józsefet, a nagy színészdinasztia egyik halhatatlanját, aki szintén az úttörők közé tartozott és följelölő színészpályájának jelentős állomásai voltak: Kolozsvár, Kassa, Nagyvárad és végül a budapesti Nemzeti Színház. Most újra vándorol. Az egész Szigeti-családot átköltöztetik az irodalom és művészet halhatatlanjainak pantheonjába, a XXXIV. parcellába. Nyolcvanéves korában halt meg. Sirverse így búcsúztatja: „És így Kend búcsút veszen, s öreg lábakkal új országba megy...”

Negyven éve (1902), hogy meghalt Bercsényi Béla kiváló drámai színész, költő, a Színészakadémia tanára és a Petőfi Társaság tagja.

A jövő évben lesz 120 éve, hogy megszületett Tóth József, akinek nevét a szentesi színház is viseli. Sirversében is a nagy színész szól hozzánk: „Néztek: az álmod játszom...”

Negyven éve (1902) Felek Miklós mondott örök búcsút a színjátszásnak. A drámai művészet kimagasló alakja volt. Mellette nyugszik felesége, Munkácsi Flóra, aki 1836-ban született és férje halála után négy évre utánaköltözött.

Száz éve múlt (1941) Vizvári Gyula születésének és ugyancsak száz éve múlt (1941), hogy megszületett Ujházy Ede. Vizvári mint a Nemzeti Színház örökös tagja fejezte be

Lendvai Márton

sikerdús pályára emelték. Helvenőt

színész, a Nemzeti Színház díszes tagja.

Nyolcvan mosolygott egy Hegyesi Mar

Mint a Nemzeti Színház darabjaiban szerepében e

Százhusz születési évfor

repeiben Lendvai

sírköve. A színész

említi a színház első

élettársa volt halhatatlan eg

Mórna, a dónak.

Negyven sérték örök ü

be Szigeti népszerű és

zeti Színház szét. Sirve

jelzi új nyem é a na

tér lesz ott

Nagy és oly sok

halott. Sze

és díszes m

jelzik a ma

nagy hal

helyét. És

levett kalap

nak emléke

lyeknek é

ként, időve

dulókat fog

hány ilyen

őríz az eg

lozsvár, K

várad, M

temetője,

annyi nag

szó, beszé

vívője al

Hiszen ma

kezést Dé

hogy hán

miskolci

emlékezni

István sz

nagy szin

csak azért

nak, meri

multa ko

tudott me

Kies

nemzeti s

kultúra f

jükkel. A

helyet ad

Délbáb

Délbáb

sikerdús pályafutását, Ujházy a Vígszínház színpadán aratta évtizedeken át sikereit.

Helvenőt éve, hogy meghalt Egressy Gábor, a lánglelkű színész, a Nemzeti Színház nagy művésze, aki 40 éves korában dicsőségesen végigharcolta a 48-i szabadságharcot.

Nyolcvan éve (1862), hogy az olasz ég Velencében rámosolygott egy magyar kisleány bőcsőjére. Később e kisleány Hegyesi Mari nevet kapta a magyar színjátszás történelében. Mint a Nemzeti Színház művésznője, többek között Ibsen darabjaiban aratta sikerét. A Vadkacsá-ban Hjalmarina szerepében egyedülálló volt.

Százhuszonöt évet jelez születési évfordulóként a Kerepesiben Laborfalvy Róza sírköve. A nagy magyar színésznevét kettőzötten említi a színésztörténelem, mert első szerelme és hűséges élettársa volt a magyar halhatatlanok egyikének: Jókai Mórnak, a nagy mesemondónak.

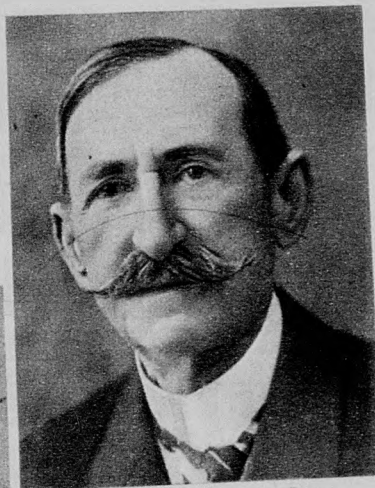
Negyven éve (1902) kísérték örök útjára a Kerepesibe Szigeti Imrét, a vidék népszerű és később a Nemzeti Színház nagynevű művészt. Sírversében szerényen jelzi új otthonát: „Az enyém a nagyvilág helyetti, e tér lesz otthonom...”

Egressy Gábor

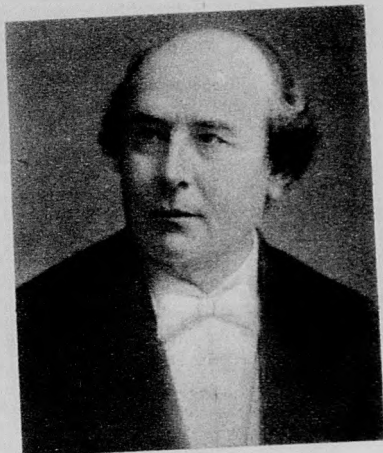
Ujházy Ede

Szentgyörgyi István

Vizvári Gyula

Szigeti József

Nagy a Kerepesi-temető és oly sok benne a színészhalott. Szerény kis sírkövek és díszes márvány-obeliszkek jelzik a magyar színészet nagy halottjainak pihenőhelyét. És az itt bolyongó levett kalappal áll meg azoknak emlékköve előtt, amelyeknek évszámai lassanként, idővel nevezetes évfordulókat fognak jelezni. De hány ilyen élethathatárkövet őriz az egész ország! Kolozsvár, Kassa, Arad, Nagyvárád, Miskolc, Debrecen temetője, ahol a színjátszás annyi nagysága, a magyar szó, beszéd hajdani fátylavívője alussza örök álmát. Hiszen most olvastunk emlékezést Dérynéről, aki 70 éve, hogy hányt-vellett élete, de dicsőséges pályafutása után a miskolci temetőbe tért meg: álmot játszani. És vajjon emlékezni fognak-e ebben az évben Kolozsvárról Szentgyörgyi István születésének 100 éves fordulójára? A népszínművek nagy színésze, aki országos nevet szerzett magának, s aki csak azért nem lett örökös lagja a budapesti Nemzeti Színháznak, mert szűkebb pátriáját oly forrón szerette és a 150 éves múltú kolozsvári színház patinás emlékü falaitól soha nem tudott megválni.

Kicsinyek és nagyok. Névtelenek és halhatatlanok, de a nemzeti színjátszás örök büszkeségei, akik mind a magyar kultúra frontján harcoltak: tudásukkal, tehetségükkel, zsenijükkel. Aztán elmentek, hogy az élet örök lördénje szerint helyet adjanak az utánuk jövőeknek. Longhy A. István

Déliab

Régi történet

IRTA: PÁKOZDY FERENC

— Haggya már abba, kedvesanyám!

A gyerek szólalt meg esőndesen. Tizenötévesztendő surbankó kölyök. Harmadára maradt le az iskolából, hogy segítsen a mesterségben az apjának, akit évről-évre mind galádabbul fojtogatott a szárazkőhögös. Esze pedig lett volna, hogy tovább tanuljon. Nagytiszteletű Széll Sámuel uram, az ótemplom papja váltig noszogatta az öreg Csormaszt, hogy ne sajnálja a költséget, mert Isten ellen való véték volna, ha véka alatt hagynók veszni a világosságot, ami nem közönséges fényvel gyulladozott a fiú fejében. Hanem ezegyszer kárbavesztett minden okos szava.

— Ha akarnám se töhetném... — költötte meg magát a görbehátú gölönésér. — Nem mondom, most még ki tunnám izzadni a tömérdek pénzt, amit a deákosság mögemész. Ámbátor nem egykönnyen most se, elhiheti nagytiszteletű uram. Tán nem is bánám, ha nem kaptam volna üzenetöt. Onnan fölürü. Nem adok neki öt esztendő, hogy a kinesős felé ballagunk mind a ketten, nagytiszteletű uram. De engömet majd csak visznek. Ferkónak köl akkor a családokra kereseni. Nem vászoncelédnek való, hogy a korong fölött görnyeggyön. Hát ezér' nem lehet...

Igy azután nem járt tovább a fiú. Ha fájt is a szíve, nem mutatta. Hogy legalább azoké ne fájjon, akiket még a betűnél is jobban szeretett. Egykettőre beletanult a munkába, mely már a szép-apjának is tisztas darab kenyeret adott. Idestova esztendeje már, hogy az öreg inkább csak nézte, titkos fájdalommal és föl-fölvillanó büszkeséggel, amit a Ferkó garabonciás keze végzett el helyette. Mert szebb eserepeket még nem látott a világ, mint amelyek ennek a vékonydongájú gyereknek az ösztövére ujjai közül kerültek elő. Csanádból, Bekésből, de még Pestmegyéből is eljártak a csodájára vásáros idöben...

Aznap megint egész áldott nap gunyosztói volt az apja. Hol a meleg veríték szakadt a hátáról és a melléről, hol

ARANSZÖKE LESZ,

ha az Elsner-féle Eau Hadleuset használja. Barna vagy fekete haját nyér az Elsner-féle dió kivonattól. Ára 2.40 pengő. Naponta postai szétküldés.

EISNER GYULA drogeria, főhercegi kamarai szállító. Budapest, VI., Andrásy-út 37 szám

meg a hideg rázta. Dél felé ágyat kellett vetni neki. A fiú hát egyedül güröcölt a műhelyben kora látomtól, míg csak a Rákóczi esőngettyűje el nem verte a négy órát az ótemplom tornyában. Akkor behűződött ő is a pitarba, mert végkép besötétedett és nem akarta prédálni az olajat. Meghűződött az előke mellett és szóltalan bámult a búbos vérvörösen izzó paraszába. Gémberedett tagjai már-már elszunnyadtak az előbodorodó melegben. Csupán akkor riadt fel, amikor nénje kezéből kipotytyant az irókázó eszerép és nagy esőrómpöléssel összetört a keményre döngölt földön.

— Ugyan mit vakoskodnak — dohogott föl a száján a türelmetlen aggodalom, — elég vót maguknak is a dologból mára.

— Csak még ezt a pár apróságot akarjuk elbojtani, fiam — csitította az anyja. — Bántaná apádat, ha kimaradnának hónap az égetésből. Szögény, annélkül is épp eleget öszi magát.

— Hászén jövan, de legalább a pilácsot gyúccsák mög! Kényös ez a munka.

— Látni még jól a kemönce villogónál — ellenkezett a nagylány.

Ferkónak már valami keményebb hang gyürközött a torkán, hogy ez a kelekötya Julis mindenre gondol, csak a szegény anyjuk szemevilágára nem... de nem jutott hozzá, hogy kibökje, mert odakinn abban a szempillantásban zörgették meg a kiskaput.

— Hát emmög ki a csuda lehet ebbe a csúf, loeoskos idöbe?... — tanakodtak össze hirtelen s a gyerek már indult is kifelé, hogy ajtót nyisson.

Alig akart hinni a szemének, mikor a vendéget meglátta. Muesi Mihály volt, ötszáz hold prima föld gazdája Szikáncon, bíróviselt ember és jelenleg is tanácsbeli. Cifra kissubája alól kitetszett ünneplő feketéje, mert ő hét-köznap is olyanban járt, meg a ragyogó takaros esizmája, melynek a tárgyáni nagy utca feneketlen sara sem árt hatott. Ugyanis egy lótyonfitty béreslegény kísérte s annak az volt a tenni-valója, hogy pallót rakjon a hazulról hozott két szál deszkából Mihály gazda lába alá. Míg a béres előreevickélt az egyik palinccsal, a gazda kényelmesen pöfékelt a másikon hosszúszerű tajték-pipájából.

— Apádd bökte meg sípkáját a rek tisztessé haza van?

— Idehaz sék beljeb

A pitarb Csormasné mécesest g jobb a tel

— Feksz belső ház

— Jó es gott elő a szava, felénk?

Muesi b a gondolk sebtibe le vel; elny mert Cso dohányfü

— Bute

— Akad

— Tudó nines töb

— Olya löhet.

— A ne akkuráto

— Kite

Hallod-e lára val

— Hog felelettel

— Haj rek felé

— Az

Ferkó a sárbo

szerezte

jó barát

jon egér

az, hogy

mikor i

foggy b

az neve

maradj

mit. T

nakt...

hogy sz

a halá

ne néz

csen m

— Vir

— No

Csorma

a szor

valóér

Mues

neki a

tulajd

csak e

— N

Ezt

lálja

— H

log r

hetire

A p

— Apáddal vóna egy kis beszédöm —
bőkte meg mutatónijával báránybőr-
sípokáját a gazda feleletképpen a gye-
rek tisztességhívó köszönésére, — ide-
haza van?

— Idehaza. Beteg. De azért csak tes-
sék beljebb kerülni!...

A pitarban már világosság várta őket.
Csormasné megismerte a gazda hangját,
mécesest gyújtott és úgy tessékelte bel-
jebb a tehetős vendéget.

— Fekszik az uram — nyitotta föl a
belső ház ajtaját, — de még nem alszik.

— Jó estét, Mihály gazda — támoly-
gott elő a mennyezetes ágyból a beteg
szava, — mi járta' van erre mi-
felénk?

Mucsi betelepedett a kemence mellett
a gondolkodó székbe, melyet az asszony
sebtibe letörölgetett a köténye esüské-
vel; elnyomta a parazsat a pipájában,
mert Csormas köhögni kezdett az erős
dohányfüsttől, csak aztán válaszolt:

— Butella kék, Ferenc.

— Akad.

— Tudom, de neköm olyan kék, akiből
nincs több oszt nem is lössz.

— Olyan nincs jelölleg. De csinálni
lehet.

— A nevem lögyön rajta. Mög valami
akkurátos új vers.

— Kitelik az is a Ferkó sótartójából...
Hallod-e, fiam, van-e most készen butel-
lára való versöd?

— Hogyne vóna — sietett büszkén a
felelettel a fiú.

— Hajjuk, hogy szól — fordult a gye-
rek felé a gazda pisla szeme.

— Az elejire — fogott mondókájába
Ferkó — ez gyünne: *Mucsi Mihályé ez
a sárból — készült butella — mejjét
szerzett nem magának, — hanem több
jó barátjának. Aki iszik belőle, — val-
jon egészségére. — Virát. A hátára mög
az, hogy: Szép butella az én nevem, —
mikor pálnka van bennem. — De ha ki-
foggy belőlem, — mindjárt csak cserép
az nevem. Osztt hogy a két oldala se
maradjon üresen, oda is tőhetünk vala-
mit. Teccenének ezök Mihály gazdá-
nak!... Amíg élek, megesküszöm, —
hogy szeretni meg nem szünöm, — még
a halál bús homáija — szemeimet le
nem zárja. A másik oldalán pedig: Bá'
ne nézz már — ládd, hogy tovább nin-
csen már — ha van bennem, igrál már
— Virát...*

— No úgy-e — esillogott a szeme
Csormasnak, — nem köll az én fiannak
a szomszédba mönni egy kis sütni-
valóer...

Mucsin meglátszódott, hogy tetszik
neki a verszet, különösen ott, ahol a
tulajdon nevét vette ki belőle, de azért
csak ennyit mondott:

— Nono.

Ezt is a bajúsz alól. Nehogy föl ta-
lálja verni a butella árát.

— Hanem — állott elő mindjárt a do-
log nehezebb végével, — karácsony-
hetire möglögyön ám a portéka!

A gölönésér menten megrökönnyödött.

HIVJA 112—814-ET RÁDIÓJAVÍTÁS VÉGETT

Erte küld: **RÁDIÓVOX**

Tóth Lajos műszerészmeister,
V. ker., Kálmán-utca 20 sz.

— Emmá' bajos. Sőt éppenséggel lö-
hetetlen. Hónap égetünk a jésusi vá-
sárra. Farsangig nem lössz több égetés.
Csak azon tuggyunk túladni addig, ami
készen van.

— Ennye mán no — tüsténkedett a
gazda, félkézzel összegyúr röggel
Ferkó egy nyavalyás butellát.

— Az ám, ha csak annyiból állna az
egész, — vetette oda félvállról az öreg,
csak hogy azt nem mondta: „Mit tud
kend ehhon!...” — de száradni is köll
az agyagnak. A' legalább két hét, még
ha mindig a kuckóban tartjuk is, eb-
ben a komisz novemberi lucskokban...
De mög nem kívárhattya Mihály gazda,
hogy egyetlen darabér fücesük azt a
ménkünyag égetőt.

— Nem kérdöztem az árát — lobbant
föl a dölyf Mucsiában.

Hej, ha nem volna sýnylödó nyomo-
rult, majd megmondaná most ennek a
rátarti pénzeszacskónak, hogy ezután
pedig semmi áron sínesen butella, de...
most egyetlen fityinget se szabad el-
szalasztani...

— Ha Mihály gazda gondoskodik tü-
zelörül — mondotta fontolgtatva, hogy
el ne bizza magát a vevő, — esetleg
mög lehet csinálni. De csak azér', mer'
régí jó emböröm kéri. Egy ezüst hu-
szas lössz a butella. Nem kérök többet,
mint amennyit az ilyen rëndölt porté-
käär' szoktam. A külön fáracéságot
nem számítom...

— Hát ebbe maraggyunk, Ferenc —
szelidült meg Mucsi. — Karácsony más-
napján ezüstlakodal munkat tartjuk az
annyukkal. Ezér' sürgös a butella. Urak
lösznek a vendégek. Azoknak köll...
Ha szép lössz, nem sajnálok egy süldöt
az árába ráadásul... Azonfölül is kö-
szönöm... No, Isten álgyon! Osztán
csak rügd ki magad alul az ágyat mi-
nél előbb! Hiszen nem vagy te még
öregembör, Ferenc...

A pitarban Julis csak úgy a tenyeré-
ből szört parazsat a gazda pipájába.
Mucsi nagyokat szíppantott és amikor
meggyözödött, hogy rendesen szelel az
akaratatos szerszám, megindult a béres
mögött, aki óvatosan tartotta kezében
a sandán lobogó viharlámpát. Ritka
jóság volt az akkoriban Vásárhelyen.
A kalendárium födelén 1845 állott.

*Csodás hatású arcszépítő
és finomító a Földes
Margit-crème*

Honvéd oktató filmek

A Magyar Katonai Szemle múlt év novemberi számában a film honvédelmi jelentőségét tárgyaló érdekes tanulmány jelent meg Kakas József főhadnagy tollából. A cikknek az a része, amely az oktató filmmel foglalkozik, külön kiemeli ennek a kiváló kiképzési segédeszköznek a katonai oktatás terén várható hatalmas szerepét, előnyeit és eredményeit. Mint írja a szerző: „A katonai kiképzés a gyakorlati megoldásokra van alapozva. A szemléltető oktatás tehát kevés helyen bír olyan fontossággal, mint éppen nálunk. A film min-

Szabadságon a szülői háznál

Keviczky Kálmán százados megbeszélést tart munkatársaival

díg a szemléltető oktatás egyik legfontosabb eszköze. A honvéd vezérkar főnökének kiképzési osztálya most megvalósította az ezirányú elgondolásokat. Hosszú hónapok gondos előkészítő és alkotó munkája után Keviczky Kálmán százados vezetésével elkészültek az első igazában szakszerű katonai oktató filmek.

A Hunnia filmgyár I. sz. műtermében kemény katonamondatok pattognak. Solti György „százados” úr éppen alosztálykihallgatást tart. Az egyik megszeppent honvéd kissé ijedten válaszol az erélyes kérdésekre. Ugy látszik, valami hiba volt a gázálarcnal. Egészen szokatlan ez a komoly katonai aktus itt a kulisszák, reflektorok világában. Rövidesen megtudjuk, hogy a gyártásra kerülő 24 honvéd oktatófilm egyikét forgatják éppen. A fő-fő irányító és rendező, Keviczky százados mondja, hogy eddig közel 11 film készült el. A „Tüzérségünk”, „Hegyi határ-vadászok”, „Lőszer útja”, „Folyamerők” stb., stb.

Alosztálykihallgatás. Tartja Solthy György

Mátra

Orosz ej
vonat

kész te
títésre.
főleg
teltek
gyártás
nyolítja
Érde
hogy
tényleg
mulato
tűnő
zog a
előtt.
igazab
tet ke
színész
ruhába
lasy L
Solti G
és so
nevéve
a legn
művés

Máté Ferenc az egyik honvédfilmben

Orosz ejtőernyős meghiúsult vonatrobbantási kísérlete

kész tekeresei várnak vetítésre. A nyári hónapok főleg külső felvételekkel telték el, most pedig a gyártás műtermi részét bonyolítja le a kis expedíció.

Érdekessége a filmeknek, hogy a szereplők zöme tényleges katona, aki bámulatos figyességgel és feltűnő biztonsággal mozog a felvevőgép lencsei előtt. Ott azonban, ahol igazában vérbeli művészetet kell adni, legkiválóbb színészeink öltöztek egyenruhába. Juhász József, Szilasy László, Kabók Győző, Solti György, Weszely Pál és sok más hírességünk nevével találkozunk, akik a legnagyobb lelkesedéssel, művészetük javát adva

**Juhász József tüzérnek
Horváth gyártásvezető
magyaráz**

fáradoznak a közös honvédelmi célért és sikerért.

A filmek zöme 4–500 méteres produkció, van azonban közöttük olyan is, amelynek hossza meghaladja az ezer métert. Látuk leperegni előttünk a „Hegyi határvadászok” veszélyekkel és kalandokkal teli gyönyörű szolgálatát. A tökéletes rendezés, fényképezés és változatos, mese-szerű keret elsőrendű élvezetben részesített bennünket, amellet, hogy a film elsősorban pedagógiai irányzatú, de olyan munka, amely valójában szórakoztatva oktat és nevel. A technika és művészet kiválóan összeállított alkotása minden egyes jelenet, amelyben Keviczky százados mellett elsőrendű érdeme van Horváth Jenő gyártásvezetőnek, valamint Zsabokorszky Jenő t. fhdgy. operátornak. Élethűen, a valóság elevenedik meg előttünk, amelynek mozzanatait szakértő katonai szemek irányították. Az aláfestő zenét Dolecskó Béla szerezte.

A filmek nagy része nemcsak a honvéd oktatást fogja szolgálni, hanem odakerülnek a nagyközönség elé is és megvagyunk róla győződve, a várható siker nem fog elmaradni ezen a vonalon sem. (es. k. j.)

A Délbáb-humora

Gyermekszáj

— *Janesi, ha déiben hazajön apukád, megmondom neki, hogy rossz voltál és eltörted a nagy virágvázát.*

— *Látod anyukám, apának van igaza, amikor azt mondja, hogy a nők nem tudnak semmit magukban tartani.*

Ügyes trükk

— *Kérem, miért állítja ön erről a ruháról, hogy liszta gyapjú, amikor a kirakutban ugyanerre a ruhára „pamut” felírású cédula van tűzve.*

— *Oh, kérem a kirakati cédulát csak azért tettük ki, hogy a molycokat félrevezessük.*

Pánik a hangversenyen

— *Az ifjú operaénekes hangversenyén olyan rosszul énekelt, hogy a közönség egyre nagyobb számban igyekezett az ajtók felé. Az egyik kritikust látva a menekülést, elkiáltotta magát.*

— *Lassabban... lassabban, kérem. Először engedjük az asszonyokat és a gyermekeket.*

Vigasztalás

— *Haszontalan kölgök, megint verekedtél Pistával? Csupa rongy a ruhád! Most vehetek új nadrágot neked.*

— *Ez semmi mama, De Pista mamája meg új fiút vehel.*

MŰVÉSZET

Igaza van!

— *Kisasszony, maga megint vitatkozott azzal a vevővel, aki elment. Jegyezze meg magának, hogy a mi üzletünkben a vevőnek mindig igaza van.*

— *Lehetséges. Ez az úr ugyanis azt állította, hogy mi vagyunk a legnagyobb család a városban.*

HIRÓ ELŐTT

— *Nem bánja, hogy szegyet hozott a családjára?*

— *Nőtlen vagyok, kérem!*

— *Micsoda holdog nő az, akit maga nem vett feleségül!*

Családi incidens

— *Bolond maga? Azt állítja, hogy szórakozottságból dobta ki a harmadik emeleti lakás ablakából feleségét!*

— *Igen kérem, így történt. Tudniillik évekig ugyanebben a házban, de a földszinten laktunk és sajnos, erről feledkeztem meg.*

Remek ötlet

— *Megörültél? Egy ilyen morzsa kutyát vettél házörzőnek a betörők ellen.*

— *Ne félt engem. A kulcslyukra belülről már szereltem egy nagytűtűveget.*

— *Hosszú hajad van? Mit jelent ez? Művész lettél?*

— *Igen.*

— *Mit esinálsz?*

— *Esernyűket.*

— *Ez nem művészet.*

— *Nem? Próbáld meg.*

A Szerkesztőség üzeni

Be nem kért kéziratokat, rajzokat, fényképfelvételeket vissza nem küldünk, meg nem örzünk, azokért semmiféle felelősséget nem vállalunk. Kérdésekre csak a rovatban válaszolunk, levélben még válaszbelégy beküldése esetén sem adunk választ. Csak egy kérdésre válaszolhatunk

Ibolya. Köszönöm egészen nyugodtan „jónapot”-tal. Ez a legürübb és a legszebb magyar köszöntés. Ha pedig búcsúzik: „Isten vele” vagy „viszontlátásra”. A férfiak is jobban szeretik ezt a köszöntést, mint a „pá”-t. Nemesak az édesanya lánykorában köszöntek „jónapot”-tal a hölgyek, ma is ez a legmegfelelőbb. — **Mákvirág.** Sajnos, énektanár címet nem ajánlhatunk, de ha megnézi a telefonkönyvet, hátul a szaknévsorban több énektanár nevét és címét is megtalálja. Mindegyik szívesen meghallgatja és megmondja, hogy érdemes-e tanulnia. — **Józsa.** Szilassy László görögkatolikus vallású.

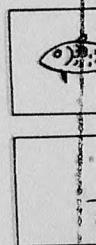
Amor. Akivel elsötétítés alatt ismerkedik meg az ember — ha a legürübb formák közt is, — azt jó napvilágnál is szemügyre venni. — **Hajnalka.** Minden felvilágosítást megad a Színművészeti Akadémia titkársága. Üsztöndíjas helyek is vannak. Gondolja meg jól a dolgot. — **Füzfapoéta.** Nem baj, esüggedni nem kell, sem elkeseredni. Tudja, mennyi verset írtak meg már a világon, amelyik sohasem jelent meg. — **Edina kontesz.** Sárdy János címe: Kelety Károly-utca 28/a. — **László.** Simor Erzi jelenleg Torinóban filmezik. — **Erzsike.** A két színész nő ugyanaz a személy. A verset nyugodtan elküldheti a frontra, örülni fognak neki. — **K. J.** Sajnos, ilyen címet nem ajánlhatunk, mert az, akit nem ajánlottunk, megsértődik. Viszont a főpostán talál aradi telefonkönyvet s abban megnézhet egy-két címet. — **Jenny Hugo.** A filmet akkor hirdette a német vállalat, de műsorpolitikai okokból csak később kerül bemutatásra. — **Szűcs Imre, Szeged.** Az elhalkulásnak az Ön készülékétől független technikai oka van. Egyelőre nehéz rajta segíteni, de azért nem ártana, ha tanácsot kérne egy rádiószerezőtől. — **Iván Jolán, Ózd.** Sajnos, kotta küldésére nem vállalkozhatunk. De akármelyik pesti zeneműkiadó elküldi utánvételt.

Felelős szerkesztő: Bibó Lajos

Szerkesztő: Dáloky János

Felelős kiadó: Pulz Géza

Vízinté...
színház ny...
perre kap...
ve (p) =
rövidítés...
a végén...
lyes hely...
hírű filoz...
nem. 22...
halt meg...
Regények...
nem k...
tánk szin...
vagasához...
tés. 36...
38. Zita...
Földműve...
lány. 43...
járdak tel...
Függöl...
(gyakpr)...
4. Nével...
6. A. M...
zett Golo...
nálja. 10...
lan emb...
hódol be...
betűi ke...
riai-terg...
esen. 23...
kávész...
Német v...
Annak p...

A mu...
rpi...
F E...
E L...
L A...
U D...
J O...
I L...
T A...
Á Y...
S Y...
O...
K I...

KERESZTREJTVÉNY

Vízszintes sorok: 1. Az Andrásy-színház nyitó darabja volt. 11. Híres perre kapcsolatban forgott a város neve (n = n). 12. Zománc. 13. Vallásrövidítés. 14. Vissza: Névelővel, th-val a végén híres teniszező. 16. Személyes névmas, idegen — és. 18. Világhírű filozófus. 19. Katonai fejevencem. 22. Rossz tejtermék. 24. Nem halt meg. 25. Szaharai pihenőhely. 26. Regények elejére írják oda. 28. Híres nemet karnagy. 30. Nagy tengeri csatánk színhelye. 32. Bárányok bundavagásához szükséges. 34. Vallásrövidítés. 36. Észak-Amerika északi része. 38. Zita és bika mássalhangzói. 40. Földműves számszám. 41. Vissza: nem lány. 43. Modern német induló. 45. A jarda télen. 46. Szomorokodás.

Függőleges sorok: 1. Székely név (gyakori). 2. Gyümölcs. 3. Híres opera. 4. Névelővel gyümölcs. 5. Leánynev. 6. A. M. 7. Felkiállítás. 8. Nem befejezett dolog. 9. Névelővel, vadász használja. 10. Y. R. T. O. 15. A láthatatlan ember főhőse. 17. Emiatt. 19. Nem hódol be a réginek. 20. Nagy hegység betűi keverve (ékezet fölösleges. Adriai-tenger partján). 21. Ki az, népiesen. 23. Bánság, délen. 24. Operában, kávéházban, néha udvaron is szokott lenni. 26. 35. Ivor, publicista. 37. Vonatkozó névmás. 39. Lyuk, népiesen, vissza. 42. Ferenc Béla. 44. Kimondott mássalhangzó.

1	2	3	4		5	6	7	8	9		10	
11					12						13	
14				15				16		17		
18						19	20					21
	22				23							
24			25						26		27	
28	29				30			31				
		32		33							34	35
36	37						38			39		
40				41		42		43			44	
45						46						

DÉLIBÁB 45-52.

BETŰREJTVÉNYEK

1 FILMSZINHÁZ ÁS	2 C KÉN SO →	3 V S S E E
7 0000 CSO 0000 — ..	Hyp. Kis Pál nmac m = 7 EG →	VR FUTÁS

A múlt számban közölt keresztrejtvény helyes megfejtése

F E L E S É G A R E G E
E L N Ő O É P É Ő G
L Á V E D A N S Á G O D Y
U D R U M O S T E A M
J Ó G O S Z N H T Á
I L L I K Z E M U E S
T A R A Á T L A G R U
Á N E L É R É M I T
S Y B E L V É G R E A
O K I E L É G I T É N
K L E N G E S Z T E L N I

A 44. szám betűrejtvényeinek megfejtése

1. Hetediziglen. 2. Körítés. 3. Boráros-tér. 4. Légy résen. 5. Kenőcs. 6. Felébredés.

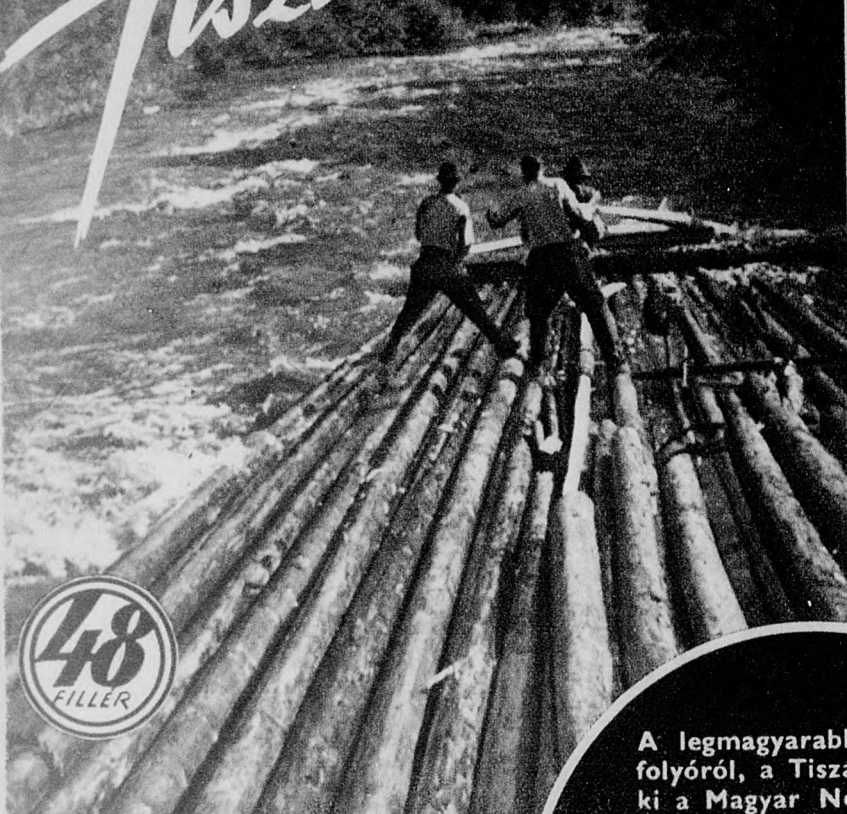
A DÉLIBÁB előfizetési ára: negyedévre 2 pengő 40 fillér, félévre 4 pengő 80 fillér. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 20 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány-utca 12. Telefonszám a i n k: Szerkesztőség: 225-461. Kiadóhivatal: 223-882, 423-771. Postatakarékpénztári befizetési lap száma: 9244.

Forrás Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt.
mélynyomása, Budapest

Há kiolvasta a DÉLIBÁB-ot, küldje ki a frontra harcoló katonáinknak Budapest VIII. ker., Baross-utca 15

A Kanyargó, Tisza mentén

A legmagyarabb magyar folyóról, a Tiszáról adott ki a Magyar Népművelők Társasága érdekes, gazdag képanyaggal illusztrált könyvet. A 48 filléres, gyönyörű kiállítású könyv kapható könyvkereskedésekben, újságárusoknál, dohányárudákban és megrendelhető a Forrás könyvesboltjában: Budapest, VII, Dohány-utca 12 szám